

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Aktiivisia kansalaisia etsimässä

Kuinka markkinoida aktiivista kansalaisuutta monikulttuuriselle
kohderyhmälle?

Linda Jasmin Levander

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

5 / 2018

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Linda Jasmin Levander	Sivumäärä 40
Työn nimi Aktiivisia kansalaisia etsimässä – Kuinka markkinoida aktiivista kansalaisuutta monikulttuuriselle kohderyhmälle?	
Ohjaava(t) opettaja(t) Katja Munter	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Luonto-Liitto, Sami Säynevirta	
Tiivistelmä <p>Yhteiskuntamme on muuttumassa aina vain monikulttuurisempaan suuntaan. Suomeen muuttaa vuosittain useita eri taustan omaavia maahanmuuttajia, jotka tulisi saada aktiiviseksi osaksi yhteiskunnan toimintaa. Kolmas sektori on omalta osaltaan tuomassa maahanmuuttajien ääntä esiin, ja vahvistamassa heidän asemaansa yhteiskunnassa. Yhdistysten on kuitenkin hankala tukea maahanmuuttajataustaisia, jos heitä ei osata tavoittaa.</p> <p>Tämä opinnäytetyö on toteutettu Luonto-Liiton tilauksesta yhdistyksen monikulttuuriselle ryhmälle. Luonto-Liitto on Suomen Luonnonsuojeluliiton nuorisjärjestö, ja sen tavoitteena on järjestää lapsille ja nuorille positiivisia luontokokemuksia ja ympäristökasvatusta. Opinnäytetyössä kehitetään monikulttuurisen toimintaryhmän markkinointimallia. Työssä selvitetään miten maahanmuuttajataustaiset näkevät aktiivisen kansalaisuuden osana yhteiskuntaa ja omaa elämäänsä, sekä sitä, mikä on toimivin keino markkinoida kansalaistoimintaa heille. Työ on kehittämistyö, ja se toteutettiin lähtemällä suoraan kokeilemaan, miten markkinointi käytännössä toteutuu, ja mitkä markkinointikeinot toimivat. Aineistoa varten on haastateltu seitsemäntoista henkilön monikulttuurista ryhmää, sekä yhtä ryhmän aktiivista toimijaa yksilöhaastatteluna. Haastateltava ryhmä on monikulttuurinen, ja he edustavat sekä suomalaistaustaisia, että maahanmuuttajataustaisia ihmisiä.</p> <p>Tuloksista selviää, että kulttuurien väliset ystävyydet ovat tärkeitä varsinkin maahanmuuttajien kotoutumisen kannalta, ja että tämän kaltaiselle monikulttuuriselle toimintaryhmälle on tarvetta tässä yhteiskunnassa. Kokeilun tuloksista näkee, että myös markkinoinnin toimivin keino on ystävän tai perheenjäsenen kutsu tai suositus. Tämän pohjalta olen toteuttanut Luonto-Liiton monikulttuuriselle toimintaryhmälle toiminnan suunnittelu- ja markkinointioppaan. Opas avustaa ryhmää suunnittelemaan ja toteuttamaan erilaisia tapahtumia, sekä markkinoimaan niitä mahdollisimman toimivalla tavalla. Opinnäytetyö hyödyttää muita järjestökentän toimijoita selvittämällä maahanmuuttajien asenteita ja kokemuksia aktiivisesta kansalaistoiminnasta.</p>	
Asiasanat Osallisuus, Monikulttuurisuus, Järjestötoiminta, Markkinointi	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Linda Jasmin Levander	Number of Pages 40
Title Finding active citizen – How to advertise active citizenship to a multicultural target group?	
Supervisor(s) Katja Munter	
Subscriber and/or Mentor The Finnish Nature League, Sami Säynevirta	
Abstract <p>The world around us is changing and becoming more multicultural. There are many immigrants moving to Finland every year, and the challenge is to get them as an active part of the society. Non-governmental organizations are making the voice of the immigrants heard. Organizations help immigrants with integrating into the Finnish society. Non-governmental sector is facing challenges, since it is difficult to reach immigrants.</p> <p>This thesis has been implemented for The Finnish Nature League – Luonto-Liitto in Finnish. The Finnish Nature League has a multicultural group, that is facing difficulties in its work. The Finnish Nature Leagues goal is to reach all the youth of Finland, and to arrange environmental education and positive experiences of nature. This thesis will develop a multicultural marketing model. I will study how multicultural people see active citizenship in Finland, and how do they see it in their own everyday life. Most important part of the thesis is to find out what is the best way to advertise multicultural groups to people. The thesis is development project, and it was made by experimenting different marketing methods. The material is collected by interviews. Some of the interviewees had an immigrant background and some had Finnish background.</p> <p>The results will show that friendships between cultures are especially important for the integration of immigrants. Results of the experiment show, that the most viable way of advertising a multicultural group was a recommendation from a family member or a friend. Using this information, I made an activity planner for the multicultural group of The Finnish Nature League. This planner will help the group with planning new activities, but also with marketing activities to their target group. The thesis benefits other organizations by making a research about the attitudes and experiences of multicultural active citizenship.</p>	
Keywords Multiculturalism, Non-governmental organization, Marketing	

SISÄLLYS

JOHDANTO	5
2 LUONTO-LIITTO OPINNÄYTETYÖN TILAAJANA	6
2.1 Monikulttuurinen Nature Lovers Group	8
2.2 Työn merkitys tilaajalle	9
3 MONIKULTTUURISUUS YHDISTYSTOIMINNASSA	10
3.1 Aktiivinen kansalaisuus	13
3.2 Osallistuminen ja osallisuus	15
3.3 Maahanmuuttajien osallisuus	16
3.4 Monikulttuuriset yhdistykset ja ryhmät Suomessa	17
4 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT	20
4.1 Teemahaastattelu	20
4.2 Kokeilemalla kehittäminen	23
5 AINEISTON ANALYYSI JA TULOKSET	26
5.1 Aktiivinen kansalaisuus monikulttuurisessa ympäristössä	27
5.2 Kulttuurienvälinen ystävyys	30
5.3 Markkinointikokeilun tuloksia	32
5.4 Nature Lovers Group aktiivisen kansalaisuuden mahdollistajana	34
6 TOIMINNAN SUUNNITTELU- JA MARKKINOINTIOPAS	34
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	36

JOHDANTO

Vuonna 2016 Suomessa asui 364 780 maahanmuuttajataustaista ihmistä, joista jopa neljäsosa Helsingissä (Tilastokeskus 2018a). Suomalaistaustaisten ja maahanmuuttajataustaisten välinen vuorovaikutus on tärkeää varsinkin maahanmuuttajien kotoutumisen kannalta. Suomessa järjestökenttä on mahdollistamassa aktiivista kansalaisuutta, ja maahanmuuttajien osallisuus yhdistysten toimintaan olisi tärkeää. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2012, 25.) Järjestökenttä on suomessa suurena toiminnan mahdollistajana. Tämän ovat huomanneet myös maahanmuuttajataustaiset, jotka ovat perustaneet Suomeen omia kulttuurijärjestöjään. Maahanmuuttajien perustamilla järjestöillä on iso rooli myös yhteiskunnassa. (Pyykkönen 2003, 91-92.) Suomalaisten järjestöjen on taas huomattu harvoin tavoittavan maahanmuuttajataustaisia (Pyykkönen 2007).

Luonto-Liiton monikulttuurinen toimintaryhmä toimii ympäristönä suomalaistaustaisten ja maahanmuuttajataustaisten väliselle yhteistyölle ja kommunikaatiolle. Ryhmä tarjoaa puitteet toiminnalle ja antaa mahdollisuuden kulttuurien väliselle vuorovaikutukselle. Ryhmän toiminta on kuitenkin vielä hyvin alkutekijöissä, sillä kohderyhmän tavoittaminen on koettu yllättävän haastavaksi. Luonto-Liitto toivoi, että opinnäytetyön avulla saataisiin ryhmän toiminta alkuun. Ryhmä kaipasi avustusta toiminnan järjestämiseen ja sen markkinoimiseen. Toimintaan haluttiin saada mukaan uusia aktiivisia jäseniä, ja sen kautta mahdollistaa monikulttuurisia aktiviteetteja uusille ihmisille. Tämän toiveen ja tarpeen pohjalta lähdin kehittämään opinnäytetyön tutkimuskysymystä.

Opinnäytetyössä pohdin monikulttuurisen yhdistystoiminnan tilannetta Suomessa, ja sitä, kuinka maahanmuuttajataustaiset saadaan toimimaan aktiivisina kansalaisina. Miten maahanmuuttajataustaiset näkevät aktiivisen kansalaisuuden ja suomalaisen yhdistyskentän linkittyvän heidän elämäänsä? Ryhdyin selvittämään, millä tavoin maahanmuuttajataustaiset löytävät tietoa aktiivisen kansalaisuuden mahdollisuuksista, sekä sitä miten yhdistyskenttä voi tavoittaa aktiivisesta kansalaisuudesta kiinnostuneet yksilöt. Opinnäytetyö rakentuu tämän kysymyksen ympärille. Lähdin lähestymään teemaa kokeilemalla monikulttuurisen tapahtuman markkinointia yhdessä

Luonto-Liiton monikulttuurisen ryhmän kanssa. Kokeilun tavoite oli löytää juuri ne keinot, joilla tavoitetaan monikulttuurisen ryhmän toiminnasta kiinnostuneet yksilöt.

Seuraavassa luvussa esittelen Luonto-Liiton toimintaa, ja kerron monikulttuurisesta Nature Lovers Groupista. Käsittelen ryhmän kohtaamia haasteita, ja pohdin opinnäytetyön merkitystä tilaajalle. Kolmannessa luvussa esittelen kartoittamaani tietoperustaa ja määrittelen opinnäytetyössä käytettyjä keskeisiä käsitteitä. Opinnäytetyössä perehdyn maahanmuuttajien perustamiin yhdistyksiin ja erilaisiin monikulttuurisiin toimintaryhmiin. Tätä kautta lähdin pohtimaan sitä, miten maahanmuuttajataustaiset henkilöt osallistuvat yhteiskunnan toimintaan aktiivisina kansalaisina. Kartoitin tietoperustaa myös siitä, miksi maahanmuuttajataustaisten aktiivinen kansalaisuus on tärkeää niin yksilötasolla, kuin koko yhteiskunnalle. Samalla perehdyin siihen, mitä haasteita maahanmuuttajataustaiset kohtaavat aktiivisena kansalaisena toimimisessa. Luvussa käsittelen maahanmuuttajataustaisten osallisuutta, ja yhdistystoiminnan vaikutusta kotoutumiseen. Neljännessä luvussa esittelen käyttämäni kehittämistyön menetelmät. Kehittämistyön menetelmänä käytin kokeilemalla kehittämistä, ja tutkimusaineiston keruuseen käytin teemahaastatteluja. Viidennessä luvussa esittelen keräilemäni aineiston ja sen tulokset. Opinnäytetyön tuotoksena toteutin Nature Lovers Groupille toiminnan suunnittelu- ja markkinointioppaan. Tuotoksen sisällöstä ja sen tekoprosessista kerron kuudennessa luvussa. Viimeisessä luvussa on työn johtopäätökset ja yhteenveto.

2 LUONTO-LIIITTO OPINNÄYTETYÖN TILAAJANA

”Luonto-Liitto on lasten ja nuorten luonnonharrastus- ja ympäristönsuojelujärjestö, jonka tavoitteena on vaikuttaa yhteiskuntaan, yhteisöihin ja yksilöihin siten, että luonnon monimuotoisuus säilyy ja luonnon itseisarvo tunnustetaan (Luonto-Liitto 2017).”

Luonto-Liitto on vuonna 1943 perustettu Suomen Luonnonsuojeluliiton nuorisojärjestö (Luonto-Liitto 2018a). Se on valtakunnallisesti merkittävin järjestö omalle kohde-ryhmälleen kahdeksan piirijärjestön ja kahden paikallisyhdistyksen voimin (Luonto-Liitto 2018b). Vuoden 2016 aikana järjestön jäsenmäärä kasvoi 8,7% ja vuoden loppuun mennessä jäseniä oli 7694 (Luonto-Liitto 2018c).

Luonto-Liiton tärkeimpiä tavoitteita on antaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus erilaisiin luontokokemuksiin ja hyvään luontosuhteeseen. Järjestö antaa lapsille ja nuorille mahdollisuuksia ympäristöpoliittiseen vaikuttamiseen ja tarjoaa tietoa eri aihepiireistä elämysten ja ohjatun toiminnan kautta. Luonto-Liitto kannustaa lapsia ja nuoria toimimaan luonnon hyväksi tarjoamalla monipuolisia luontoharrastusmahdollisuuksia ja myönteisiä luontokokemuksia. Tärkeimpänä Luonto-Liiton toiminnassa nähdään, että nuoret saavat itse päättää toiminnasta, ja pääsevät toteuttamaan omia ideoitaan ja suunnitelmiaan. (Luonto-Liitto 2017.)

Luonto-Liiton tavoitteena on kestävä elämäntapa, ja toiveena se, että kaikille ihmisille olisi tarjolla tietoa ympäristön suojelusta ja huolenpidosta. Erityisesti lasten ja nuorten toivotaan osallistuvan ympäristötoimintaan ja luonnonsuojeluun omien edellytystensä mukaan, ja heidän osallistumistaan halutaan tukea. Nuorten aktiivinen kanasalaisuus nähdään Luonto-Liitossa hyvin tärkeänä, ja samalla halutaan tukea sitä, että he pääsevät osallistumaan päätöksentekoon kaikilla eri tasoilla. Järjestö haluaa kannustaa kaikkia ihmisiä avoimuuteen ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen. (Luonto-Liitto 2018d.)

Luonto-Liiton piirijärjestöjen tehtävänä on organisoida järjestön arvojen mukaista toimintaa lapsille ja nuorille ympäri Suomen. Osa piirien toimintaa on luontoiltapäiväkerhot, sekä kesällä järjestettävät lasten ja nuorten kesäleirit. Näiden lisäksi piirit järjestävät erilaisia tapahtumia ja tapaamisia lapsille ja lapsiperheille. (Luonto-Liitto 2018b.)

Paikallistoimintaa järjestävien piirijärjestöjen lisäksi Luonto-Liitolla on erilaisia toimintaryhmiä, jotka keskittyvät hoitamaan tietyn aihepiirin asioita. Luonto-Liiton susiryhmä jakaa tietoa susien tilanteesta ja osallistuu susien suojelemiseen. Metsäryhmän tehtävänä on muun muassa suojella Suomen metsiä hakkuilta, kun taas Itämeriryhmän tavoitteena on puhdas ja monimuotoinen Itämeri. Edellä mainittujen toimintaryhmien lisäksi Luonto-Liitolla on kulutuskriittiseen toimintaan painottunut toimintaryhmä, Luonnonharrastus ja ympäristökasvatustoiminnan jaosto, sekä uusimpana monikulttuuriseen toimintaan keskittynyt Nature Lovers Group. (Luonto-Liitto 2018e.)

2.1 Monikulttuurinen Nature Lovers Group

Viime vuosien aikana Luonto-Liiton jäsenmäärä on kasvanut, mutta on huomattu, että maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret jäävät edelleen osittain toiminnan ulkopuolelle. Maahanmuuttajataustaiset ovat olleet tervetulleita kaikkeen Luonto-Liiton toimintaan, niin erilaisiin toimintaryhmiin, kuin esimerkiksi perheiden luontoleireille. Siitä huolimatta heitä on ollut vaikeampi saada mukaan toimintaan. Tämän takia järjestö on ottanut tavoitteekseen panostaa myös suoraan maahanmuuttajataustaisille suunnattuihin materiaaleihin ja konsepteihin (Luonto-Liitto 2018c). Tämän tavoitteen pohjalta keväällä 2017 aloitettiin nuorten ja opiskelijoiden monikulttuurinen toimintaryhmä Nature Lovers Group. Ryhmän tavoitteena oli aluksi koota yhteen sellaiset Suomessa asuvat ihmiset, joita yhdistää kiinnostus Suomen luontoon ja luonnonsuojeluun, mutta jotka eivät oman kielitaitonsa takia uskalla liittyä Luonto-Liiton muihin toimintaryhmiin. Ryhmästä on haluttu luoda ihmisille tila, jossa he pääsevät jakamaan yhteisen kiinnostuksensa ja intohimonsa luontoa kohtaan, ilman että tarvitsee miettiä kielitaidon mukanaan tuomia rajoitteita. Ryhmän taustan takia sen yhteinen toimintakieli on englanti, mutta toiminnassa käytetään satunnaisesti myös muita kieliä.

Suurin osa Nature Lovers Groupin aktiivisista toimijoista ovat olleet maahanmuuttajia tai vieraskielisiä. Viime aikoina ryhmä on päättänyt laajentaa kohderyhmäänsä niin, että se on avoin kaikille luonnosta kiinnostuneille, kulttuuri- ja kielitaustasta riippumatta. Ryhmän toimintaa ei enää haluta sitoa pelkästään suomen kieltä puhumattomiin ihmisiin, vaan se halutaan avata kaikille avoimeksi. Nature Lovers Group kokee tärkeäksi, että suomalaistaustaiset ja maahanmuuttajataustaiset ihmiset saadaan samaan tilaan toimimaan yhdessä, jolloin lopulta syntyy myös eri kulttuurien välistä yhteistyötä ja ystävyyttä. Tutkimusten mukaan eri kulttuurien väliset suhteet vähentävät ryhmien välisiä ennakkoluuloja suuresti (Liebkind, Haaramo & Jasinskaja-Lahti 2001, 57-58). Kulttuuriryhmien välisten ennakkoluulojen vähentäminen on myös Nature Lovers Groupin tavoitteena.

Nature Lovers Groupin toiminta on tähän asti ollut vielä hyvin pientä. Keväällä 2017 ryhmän aloittaessa toimintansa siinä oli mukana kuusi ihmistä. Nyt näistä alkuperäi-

sistä aktiiveista on toiminnassa mukana enää kaksi. Muutamia uusia aktiiveja on saatu mukaan, mutta toiminnassa on silti vaihtelevasti vain noin viisi aktiivista jäsentä. Toimintansa aikana ryhmä on tavannut muutamia kertoja sekä osallistunut kesän 2017 alussa Maailma Kylässä-tapahtumaan yhdessä Luonto-Liiton kanssa. Ennen opinnäytetyöprosessiani Nature Lovers Group ei ollut kuitenkaan ryhmänä järjestänyt minkäänlaista tapahtumaa tai aktiviteettia, vaan tapaamiset olivat aina pohjautuneet yhteiselle keskustelulle ja tulevan toiminnan ideoimiselle. Ryhmän toiminta on ollut hyvin vapaata, eikä sen ole ollut tarkoitus olla täysin organisoitua. Seuratessani ryhmän toimintaa enemmän, huomasin, että Nature Lovers Groupin aktiiveilla on paljon ideoita erilaisista toiminnoista, ja intoa tapahtumien järjestämiseen, mutta ideoita ei vielä ole osattu hyödyntää ja laittaa käytäntöön. Osittain tähän on vaikuttanut aktiivisten jäsenten vähyys ja sen mukanaan tuoma epävarmuus toimia. Toisaalta myös ideoita toiminnan järjestämiseen on niin paljon, ettei ryhmä osaa päättää miten ja mistä olisi hyvä aloittaa. Tähän asti ryhmä on pyrkinyt jakamaan tietoa toiminnastaan turvapaikanhakijoille, monikulttuurisille nuorisoryhmille, sekä kansainvälisille kouluille. Ryhmästä kiinnostuneet eivät ole kuitenkaan päässeet siihen mukaan, koska selkeää toimintaa ja aktiviteetteja ei ole ollut olemassa.

2.2 Työn merkitys tilaajalle

Nature Lovers Groupilla on toimintansa alusta lähtien ollut Facebook-sivu, jossa se on ilmoittanut uusista tapaamisista. Facebook-sivun kautta on myös jaettu tietoa Luonto-Liiton muusta toiminnasta, ja erilaisista tapahtumista, joissa joku ryhmän jäsenistä on ollut mukana. Facebook-sivua seuraa 259 ihmistä, ja ryhmän uudet julkaisut tavoittavat keskimäärin n. 70 seuraajaa. Silti julkaisuihin tulee vain muutamia tykkäyksiä, eivätkä sivun seuraajat ole olleet aktiivisia esimerkiksi kommentoinnin suhteen. Aktiivit jakavat sivuille hyvin satunnaisesti materiaalia, eikä jaettu materiaali aina selkeästi liity ryhmän tai Luonto-Liiton toimintoihin. Ryhmä jakaa paljon kuvia ulkopuolisista tapahtumista, joihin joku aktiiveista on osallistunut, mutta he eivät ole avanneet kuvien tai tapahtumien sisältöä julkaisujen yhteydessä. Tammikuussa 2018 Nature Lovers Group yritti saada toimintaansa mukaan uusia ja aikaisemmin mukana olleita aktiiveja yhteisellä uuden vuoden kokoontumisella. Facebook-tapahtuman markkinointi oli hieman epäselvä, eikä siinä kerrottu kokoontumisen syytä tai tarkem-

paa ohjelmaa. Ryhmä vain kutsui kaikki halukkaat kokoontumaan yhdessä uuden vuoden kunniaksi, ja jakamaan ideoita ja näkökulmia luonnonsuojeluun liittyvistä asioista. Uskon epäselvän viestinnän olleen yksi syy siihen, miksi tapahtumasivulla kävi yli sata ihmistä, mutta heistä kukaan ei lopulta osallistunut itse kokoontumiseen.

Nature Lovers Groupin aktiivit ovat kaikki vapaaehtoisia, eikä heillä ole kokemusta tai koulutusta tapahtumien ja aktiviteettien järjestämisestä. Tämän takia on ymmärrettävää, ettei kokoontumisia osata myöskään markkinoida parhaalla mahdollisella tavalla. Nature Lovers Groupiin tutustuessani huomasin, miten paljon ryhmässä ja sen aktiiveissa on potentiaalia. Ryhmä on vielä hyvin toimintansa alussa, eikä ole vakiintunut tiettyihin toimintatapoihin. Tämän takia uusien ihmisten olisi helppo tulla mukaan ryhmän toimintaan. Ryhmä on avoin kaikille uusille ideoille, ja koska toiminta on hyvin vapaata Luonto-Liiton arvojen mukaista toimintaa, uudet aktiivit pääsisivät oikeasti ideoimaan ja toteuttamaan itselleen tärkeitä asioita. Ryhmä ei myöskään profiloitu minkään tietyn kulttuuritaustan omaaviin ihmisiin, vaan on avoin kaikille luonnosta kiinnostuneille ihmisille. Nature Lovers Groupin ongelmaksi on vain koitunut se, ettei tiedetä, miten tavoitettaisiin toiminnasta kiinnostuneet. Tämän haasteen ratkaisemiseen haluan löytää vastauksen opinnäytetyössäni. Opinnäytetyössä haluan pohdita monikulttuurisen toiminnan markkinointia, ja luoda ryhmälle uudenlaista toimintamallia. Nature Lovers Groupin kaltaista monikulttuurista luontotoimintaa on Suomessa vielä hyvin vähän. Siksi ryhmän toiminnan aktivoituminen, ja sen jatkuminen myös tulevaisuudessa, on tärkeää.

3 MONIKULTTUURISUUS YHDISTYSTOIMINNASSA

Vuoden 2017 lopussa Suomessa asui noin 373 300 äidinkieleltään vieraskielistä henkilöä. Näistä suurimmat ryhmät olivat venäjänkieliset, vironkieliset, sekä arabiankieliset. Vuonna 1990 vieraskielisiä oli Suomessa vain noin 25 000, kun taas vuonna 2007 vieraskielisiä oli jo 175 000. Vieraskielisten määrän voidaan katsoa kasvaneen suuresti erityisesti viimeisen kymmenen vuoden aikana. (Tilastokeskus 2018b.)

Osa vieraskielisistä on tullut Suomeen maahanmuuttajina. Maahanmuuttaja on pysyvästi Suomessa asuva ulkomaan kansalainen, joka voi tietyn ajan maassa asuttuaan

hakea Suomen kansalaisuutta. Monesti kuitenkin pohditaan, tuleeko maahanmuuttajasta suomalainen, kun hän on saanut Suomen kansalaisuuden. Pitkään maassa asunut voi kokea itsensä yhdeksi suomalaisista, ja silloin henkilön kansallista identiteettiä ei pitäisi määritellä ulkopuolisen silmin. Kuitenkaan ihmisen uskonto, äidinkieli, tai etninen identiteetti ei muutu kansalaisuuden myöntämisen myötä. Kansalaisuuden saaneen henkilön maahanmuuttajatausta, ja sen mukana entiset kulttuuripiirteet ja kokemukset, säilyvät. (Räty 2002, 13-14.)

Turvapaikanhakijana tulleet maahanmuuttajat ovat tulleet Suomeen hakemaan suojelua ja oleskeluoikeutta jättämällä turvapaikkahakemuksen. Pakolainen taas on henkilö, jolle on myönnetty turvapaikka. Viime aikoina maailmalla on vallinnut suuri pakolaiskriisi, ja tämän seurauksena vuonna 2015 Suomeen saapui 32 476 turvapaikanhakijaa. Turvapaikan hakemiselle voi olla monia eri syitä. Turvapaikanhakija voi esimerkiksi lähteä kotimaastaan pakoon sotaa tai turvattomuutta. Suurin osa turvapaikanhakijoista jäävät kotimaansa naapurivaltioihin, kun taas osa hakeutuu Euroopan maihin. (Sisäministeriö 2018.)

Maahanmuuttajien taustoja on siis hyvin erilaisia. Kaikki monikulttuurisen taustan omaavat eivät ole maahanmuuttajia, eikä ihmisen kulttuuri vaihdu tai muutu virallisen kansalaisuuden perusteella. Monien suomalaistaustaisten mielessä maahanmuutto kiteytyy henkilön ihonväriin. Monia syntyperäisiä suomalaisia, jotka ovat ihonväriiltään tummempia, kohdellaan helposti maahanmuuttajina, vaikka he eivät sitä ole. (Kuka on maahanmuuttaja? 2018.) Tämän selkeyttämiseksi käytän Suomessa asuvista turvapaikanhakijoista, maahanmuuttajista, ja maahanmuuttajien lapsista yhteistä nimitystä *maahanmuuttajataustainen*. Tilastokeskuksen (2018c) mukaan maahanmuuttajataustaisiksi määritellään kaikki ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat ovat syntyneet ulkomailla. Suomalaistaustaisiksi lasketaan taas ne henkilöt, joilla vähintään toinen vanhemmista on syntynyt Suomessa (Tilastokeskus 2018c). Tässä opinnäytetyössä käytän tätä määritelmää puhuessani suomalaistaustaisista tai maahanmuuttajataustaisista henkilöistä.

Monikulttuurisuus on termi, jolla viitataan tilanteeseen, jossa yhteiskunnassa katsotaan olevan erilaisia kulttuureja, kieliä ja maailmankatsomuksia omaavia ryhmiä, jotka toimivat yhdessä samoissa yhteiskunnallisissa tiloissa (Kerkkäinen 2018). Tätä mää-

ritelmää käytän, kun puhun opinnäytetyössä monikulttuurisuudesta. Kun yhteiskunta kansainvälistyy ja sen maahanmuuttajaväestö lisääntyy, puhutaan yhteiskunnan muuttuvan monimuotoisemmaksi ja monikulttuurisemmaksi. Ennen toista maailmansotaa Suomi oli huomattavasti kansainvälisempi, kuin esimerkiksi 2000-luvun alussa. Sata vuotta sitten Suomeen muutti paljon ihmisiä mm. Ruotsista, Venäjältä ja Saksasta. Nämä maahanmuuttajat olivat mukana kehittämässä Suomen teollisuutta ja kulttuuria, eikä Suomi olisi siis kehittynyt nykyisen kaltaiseksi ilman maahanmuuttoa. (Räty 2002, 29.)

Puhuttaessa kulttuurien välisestä kohtaamisesta ja monikulttuurisesta yhteiskunnasta, tulee määritellä, mitä tarkoitetaan kulttuurilla. Kulttuurista puhuttaessa puhutaan yleensä tietyn ryhmän yhtenäisestä käyttäytymismallista. Kulttuuri on se kehys, jonka kautta ympärillä olevaa yhteiskuntaa ja maailmaa hahmotetaan, ja kuinka siinä toimitaan. Kulttuuriin kuuluu ihmisen oppimat ja opettamat toimintatavat, uskonnot, ja näkökulmat. Se heijastuu myös koko yhteiskuntaan ja ihmisten rakentamaan toimintaympäristöön. Esimerkiksi länsimaissa asuintalot on rakennettu hyvin ydinperheitä palveleviksi. Saman kulttuuritaustan omaavat ihmiset eivät kuitenkaan aina ole yksi yhtenäinen ryhmä. Yksilön maailmankuvaa muokkaa hyvin paljon omat elämäkokemukset, eikä yksilö siis aina ole täysin oman kulttuurinsa edustaja. (Räty 2002, 42-43.)

Politiikassa monikulttuurisuutta lähestytään niin, että yhteiskunnan palveluja kehitetään erilaisten kielten, uskontojen, ja tapojen omaaville ihmisryhmille (Räty 2002, 48). Tällaista poliittista monikulttuurisuuden tukemista kutsutaan usein myös multikulturalismiksi. Multikulturalismi pyrkii yhteiskunnassa elävien eri kulttuurien yhdenvertaisuuteen ja näiden kulttuurien monimuotoisuuden vaalimiseen. Suomessa multikulturalismi näkyy niin, että vieraskielisillä maahanmuuttajilla on perustuslaillinen oikeus säilyttää oma kielensä ja kulttuurinsa. Tämä mahdollistetaan usein eri yhdistysten toiminnalla, jolloin valtio osallistuu toimintaan tarjoamalla yhdistyksille rahoituskanavat kulttuurin ja kielen säilyttävän toiminnan ylläpitämiseen. (Kerkkäinen 2018.) Monikulttuurisia toimintatapoja kehittäessä juuri yhdistysten kaltaiset pienemmät yhteisöt toimivat parhaimpina kehittämisympäristöinä (Räty 2002, 48).

Suomen lainsäädäntö on tällä hetkellä hyvin multikulturalistinen, mutta tämäkään ei takaa sitä, että monikulttuurisuutta pystyttäisiin tukemaan käytännössä. Erilaisten ryhmien ja yhdistysten resurssit ovat hyvin pienet, minkä takia monilta alueilta Suomessa monikulttuurisuuden tukemiseen tarkoitettujen politiikkaohjelmien toimeenpano puuttuu kokonaan tai se on hyvin pientä. Kotouttamistoimenpiteiden tulisi auttaa maahanmuuttajaa suomen kielen hallitsemisessa ja työelämässä tarvittavien taitojen oppimisessa, mutta jo näiden tavoitteiden toimeenpano on hankalaa resurssien pienuuden takia. (Kerkkäinen 2018.)

Suomessa asuu paljon maahanmuuttajataustaisia ihmisiä, ja heistä noin neljäsosa asuu Helsingissä (Tilastokeskus 2018a). Opinnäytetyöni käsittelee pääosin pääkaupunkiseudulla asuvia maahanmuuttajataustaisia ihmisiä ja ryhmiä, sillä Nature Lovers Groupin toiminta keskittyy tälle alueelle.

3.1 Aktiivinen kansalaisuus

Tarkastellessa monikulttuurisen kansalaisaktiivisuuden perustaa, täytyy ensin tutustua yleisesti aktiiviseen kansalaisuuteen ja kansalaistoimintaan Suomessa. Miten määritellään aktiivinen kansalaisuus ja mitä se on käytännössä? Aktiivisella kansalaisuudella viitataan kaikenlaiseen yhteisölliseen toimintaan ja kansalaisoikeuksien käyttöön. Aktiivinen kansalaisuus voi olla organisoitua yhdistystoimintaa, tai vapaaehtoisen ryhmän aktiivisuutta. Keskeisenä aktiivisen kansalaisuuden mahdollistajana ovat erilaiset yhdistykset ja järjestöt, jotka mahdollistavat ihmisten aktiivista kansalaisuutta muun muassa erilaisten toimintaryhmien toiminnan kautta. (Niemelä 2018, 64-65.)

Euroopan unioni antoi vuonna 2001 elinikäisen oppimisen tiedonannon, jonka tarkoituksena on edistää eurooppalaista elinikäistä oppimista ja tukea jäsenmaiden kansalaisten osallisuutta ja demokraattisuutta (Euroopan yhteisöjen komissio 2001, 3). Tiedonannossa on myös määritelty termi aktiivinen kansalaisuus:

”Kansalaisten osallistumisen kulttuuri- ja talouselämään sekä poliittiseen, demokraattiseen ja yhteiskunnalliseen elämään yhteiskunnassa kokonaisuudessaan ja yhteisössä” (Euroopan yhteisöjen komissio 2001.)

Aktiivisena kansalaisena toimimiseen on monia eri tapoja. Yksi usein esille nouseva toimintatapa on oman äänestysvoimien käyttäminen. Aktiivista kansalaisuutta on myös yhteiskunnallisista asioista puhuminen ja yhteiskunnan epäkohtien esille tuominen. Aktiivinen kansalaisuus vaatii toimiakseen ihmisten verkostoitumista ja yhdessä tekemistä. Sillä on tarkoitus vaikuttaa koko yhteisön toimintaan, ja samalla kehittää yhteistä elinympäristöä. (Saloniemi 2011, 12.)

Pohjimmiltaan kansalaistoiminnan on perustuttava aina ihmisen vapaaseen tahtoon osallistua ja toimia jonkin asian hyväksi. Jos kansalaistoiminnan pohjalla olisi velvoite, tai maksettu korvaus, ei voitaisi enää puhua vapaaehtoisesta kansalaisaktiivisuudesta. Kansalaistoiminta tarvitsee onnistuakseen aina ihmisen sisäisen halun toimia ja olla osana jotain ryhmää, eikä se voi siis toimia, jos ryhmään kuuluminen on jonkin toisen luoma velvoite. On tehty tutkimuksia siitä, miksi ihmiset lähtevät toimintaan mukaan vapaaehtoisesti, ja vaikka lopulta syitä löytyy varmasti yhtä useita kuin on aktiivisia kansalaisia, on ihmisten motiiveista löydetty tiettyjä yhteisiä tekijöitä. Suurimmiksi motivaatiopohjiksi voi määritellä ihmisten kiinnostuksen tiettyä aihepiiriä kohtaan, luonnollisen halun auttaa ja tehdä hyviä tekoja, sekä uusien ystävien saamisen ja yhteisen kiinnostuksen aiheen puolesta työskentelyn. Kansalaistoiminta rakentuu suurelta osalta ihmisten sosiaalisen toiminnan varaan. Yksi suurimmista ongelmista tänä päivänä on ihmisten yksinäisyys. Tämä yksi syy kansan henkiseen ja sosiaaliseen pahoinvointiin. Aktiivisena kansalaisena toimitaan yhdessä toisten ihmisten kanssa, yhteisen asian puolesta, ja samalla muodostetaan sosiaalisia suhteita. Yhteinen kiinnostus asiaan yhdistää ihmisiä, ja siksi juuri kansalaistoiminnan kautta voi syntyä pitkiäkin ystävyys-suhteita. Tämän lisäksi motiiveja aktiiviseen kansalaisuuteen voi olla halu oppia uutta, halu osallistua toimintaan ja olla osa jotain ryhmää, sekä halu saada vaihtelua tavalliseen arkeen ja työelämään. Työelämä voi olla hyvin hektistä, jolloin kansalaistoiminnan kautta tehtävä erilainen työ tuo vaihtelua omaan arkeen. Tärkeintä ihmiselle on yleensä, että saa osallistua ja olla mukana jossakin toiminnassa. Kansalaistoiminnan kautta voi saada uusia kokemuksia ja erilaisia merkityksiä elämäänsä. (Harju 2010, 39-45.)

Yksi suurimmista aktiivisen kansalaisuuden toteuttajista Suomessa on järjestökenttä. Suomessa kansalaistoiminta on hyvin vapaasti toteutettavissa, vaikka yhdistysten

rahoitus on julkista. Toiminta on aina yhdistyksen tai ryhmän näköistä ja heidän it-sensä päättämää. Kansalaistoiminta on pitkälti paikallista, ja sillä pyritään vaikutta-maan ihmisten lähiympäristön ongelmiin. (Harju 2010, 45, 89).

3.2 Osallistuminen ja osallisuus

Osallisuus ja osallistuminen ovat termejä, joita käytetään joskus tarkoittamaan sa-maa asiaa. Nämä termit on kuitenkin erotettava toisistaan. Ihminen osallistuu silloin, kun hän on mukana jossain toiminnassa. Toimintaan osallistuminen on osaltaan kei-no osallisuuden edistämiseksi. Se voi olla osa tunneperäisen osallisuuden kokemus-ta, mutta osallisuus on osallistumista paljon laajempi käsite. Osallisuudelle ei ole olemassa vakiintunutta määritelmää, mutta sitä käytetään usein syrjäytymisen vasta-kohtana (Leemann, Kuusio & Hämäläinen 2015, 5, 1.) Syrjäytymisellä taas tarkoite-taan sitä, kun ihmisellä on vähän sosiaalisia suhteita, hän jää työmarkkinoiden ja koulutuksen ulkopuolelle, tai kun terveydellisten ongelmien takia ihmisen elämänhal-linta vaikeutuu (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2017).

Valtion osallisuushankkeissa osallisuus nähdään yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen osallistumisena, järjestöjen kautta tehtävänä kansalaisaktivismina, ja omaehtoisena kansalaistoimintana. Tässä määritelmässä ihminen voi olla osallinen joko yksilönä, tai jonkin yhdistyksen jäsenenä. (Ryynänen 2002, 8-16.)

Yleensä osallisuudella tarkoitetaan yksilön tunneperäistä ilmiötä, joka syntyy sosiaa-lisessa vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa. Siihen vaikuttaa ihmisen tunne-kuuluminen johonkin tiettyyn yhteisöön ja yhteiskuntaan. Osallisuuden tunteeseen liittyy myös tunne siitä, että pystyy itse osallistumaan ja vaikuttamaan yhteiskunnalli-siin asioihin. Osallisuuteen ei välttämättä vaikuta se, kuinka paljon ihminen lopulta osallistuu, vaan keskeisessä osassa on se, että hän tuntee olevansa osa jotakin. Täl-laista tunnetta ei voida määrittää ulkopuolelta, mutta sitä voidaan edistää erilaisten ryhmien ja aktiviteettien kautta. (Leemann ym. 2015; Rouvinen-Wilenius, 2014, 51.)

Sosiaalinen osallisuus taas on laaja käsite, joka kerää alleen monia erilaisia näkö-kulmia. Alun perin sosiaalisella osallisuudella on haluttu tukea syrjäytyneitä, köyhiä,

ja vammaisia ihmisiä, sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan. Osallistamisessa keskeistä on yhteiskunnan reunoilla elävien ihmisten tukeminen ja tuominen lähemmäksi yhteiskunnan toimintoja. Sosiaalipoliittisesta näkökulmasta valtion velvollisuus on mahdollistaa ja tukea kansalaisten osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin. Sosiaalisen osallisuuden tehtävänä on mahdollistaa ihmisille yhdenvertaiset oikeudet, mahdollisuudet ja resurssit osallistua. (Leemann ym.seppäme 2015, 1-5.)

Yksilön kokema osallisuus on keskeinen tekijä oman elämän merkityksellisyyden kokemiseksi. Se on tärkeä hyvinvointia tukeva voimavaratekijä, jonka mahdollistamisessa järjestöillä on iso osa yhteiskunnassa. Yhdistyksen toiminnassa aktiivisesti mukana oleva henkilö voi kokea toiminnan hyvinkin voimaannuttavaksi itselleen. Yhdistykset järjestävät matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, vertaistukiryhmiä ja erilaisia vapaaehtoistoiminnan paikkoja, jotka voivat toimia yksilön osallisuutta tukevinä tekijöinä. Nämä kohtaamisen paikat ja toimintaryhmät ovat keskeisiä yhdistysten toimintamuotoja, eikä mikään muu sektori voi näitä korvata. (Rouvinen-Wilenius 2014, 54-64.)

3.3 Maahanmuuttajien osallisuus

Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden osallisuus suomalaiseen yhteiskuntaan on tärkeää varsinkin kotoutumisen kannalta. Työ- ja elinkeinoministeriö valmisteli ensimmäisen kotouttamisohjelman vuosille 2012-2015. Tämän ohjelman tärkein tavoite oli saada maahanmuuttajat täysimääräisiksi osallistujiksi suomalaiseen yhteiskuntaan. Osallisuus haluttiin taata niin poliittisella, yhteiskunnallisella, sosiaalisella, taloudellisella, kuin kulttuurillisella tasolla. Varsinkin demokratiaoikeuksien toteutuminen nähtiin tärkeänä. Suomeen muuttaneet saavat nopeasti oikeuden äänestää paikallistasolla, mutta edelleen vain pieni osa maahanmuuttajista käyttää äänioikeuttaan. Kun maahanmuuttajat saadaan osallisiksi yhteiskuntaan, lisää se niin tapojen, arvojen, kuin kulttuurin tuntemusta. Samalla saadaan lisää suomalaistaustaisten ja maahanmuuttajataustaisten yhteistä kommunikaatiota ja tätä kautta kulttuurien ja ihmisten ymmärrystä. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2012, 26-27.) Vuosille 2016-2019 valmisteltiin uusi kotouttamisohjelma, jossa painotetaan varsinkin arkisen kanssa-

käymisen ja vuorovaikutuksen vaikutusta kotoutumiseen. Ohjelman mukaan maahanmuuttajat on pyrittävä osallistamaan niin, että he kokevat olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2018, 43, 36.)

Citywork Oy:n maahanmuuttoasiantuntija Muhis Azizin mukaan maahanmuuttajataustaisille aktiivisille kansalaisille pitäisi antaa enemmän tilaa julkisuudessa. Hyvän esimerkin näkeminen on nuorille tärkeää omia valintoja tehdessä, mutta menestyneisiin suomalaistaustaisiin henkilöihin on vaikeampi samaistua, kuin maahanmuuttajataustaisiin. Azizin mukaan aktiivinen kansalaisuus voi luoda tasapainoisen pohjan nuoren elämälle. Yhteiskunnan toimissa kiinni oleva nuori voi myös myöhemmin toimia esimerkkinä mahdollisille omille lapsilleen, ja näin ollen aktiivisuus siirtyy myös tuleville sukupolville. (Haltia 2017, 31, 40).

Plan International Suomen Muuttajat!-hankkeen suunnittelija Iija Anna Peltoniemi on sitä mieltä, että jokaiselle nuorelle olisi tärkeä löytää juuri hänelle yksilöity keino toimia aktiivisena kansalaisena. Nuorille tulisi avata sitä, miten hänen oma elämänsä liittyy suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Peltoniemen mukaan moni maahanmuuttajista ei tiedä, että myös he voivat osallistua vapaaehtoistoimintaan aktiivisena toimijana. Usein omien kokemusten ja käsitysten mukaan oletetaan, että maahanmuuttajat ovat lähinnä vapaaehtoistoiminnan kohteena. (Haltia 2017, 37-38.) Yhteiskunta ja sen sisällä vaalivat asenteet voivat kohdella maahanmuuttajia enemmän toiminnan kohteena, kuin suoraan aktiivisina kansalaisina. Kuitenkin jokaisella tulisi olla mahdollisuus myös osallistumiseen. (Saloniemi 2011, 12.)

3.4 Monikulttuuriset yhdistykset ja ryhmät Suomessa

Maahanmuuttajien perustamia järjestöjä on Suomessa paljon. Tarkkaa määrää on vaikea määrittellä, eikä sen selvittäminen oikeastaan kertoisi suoraan maahanmuuttajien aktiivisuudesta järjestökentällä. Järjestöjä syntyy ja kuolee, eikä patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteri kerro, kuinka aktiivista minkäkin yhdistyksen toiminta tosiasiallisesti on. (Seppänen 2010, 3.)

Useimmat Suomessa olevat maahanmuuttajien perustamat järjestöt ovat jonkin tietyn kulttuurin kulttuuriyhdistyksiä. Nämä järjestöt edustavat yleensä yhtä kulttuuriryhmää, ja toiminta toteutetaan suurimmaksi osaksi tämän ryhmän äidinkielellä. Noin kolmannes maahanmuuttajayhdistyksistä on monikulttuurisuusyhdistyksiä, joiden tavoitteena on toimia tiloina suomalaistaustaisten ja maahanmuuttajataustaisten ennakkoluulottomalle yhteistyölle. (Pyykkönen 2003, 91-92.)

Maahanmuuttajien perustamilla järjestöillä on oma tärkeä osansa yhteiskunnassa. Maahanmuuttajayhdistys voi muodostaa ympäristön, jossa sen kohderyhmä pääsee kotoutumaan uuteen ympäristöön ja kehittämään voimavarojansa tutun kulttuurin keskuudessa. Yhteisen kulttuurin jakavat ihmiset ymmärtävät toisiaan uudessa tilanteessa helpommin, ja yhteisen kulttuurin avulla voidaan kehittää välineitä uuteen ympäristöön sopeutumiseen. (Mohsen 2007, 72-74.) Maahanmuuttajayhdistykset ovat tarpeellisia tukemaan maahanmuuttajanuorten etnistä identiteettiä (Haltia 2017, 42). Maahanmuuttajajärjestöillä on myös potentiaalia tavoittaa useimmat maahanmuuttajista (Mohsen 2007, 72-74). Ne pystyvät omalla kokemusasiantuntijuudellaan tuomaan esiin rasismien todellisuutta yhteiskunnassa, sekä samalla hälventää maahanmuuttajiin liittyviä ennakkoluuloja (Haltia 2017, 43).

Maahanmuuttajayhdistysten yksi tärkeimmistä kohderyhmistä on uudet maahanmuuttajat. Yhdistysten on tavoitettava juuri maahan tulleet maahanmuuttajat, ja toivottava heidät tervetulleiksi uuteen ympäristöön. Maahanmuuttajayhdistykset ovat suuri tekijä maahanmuuttajien kotoutumisessa. Omaan etniseen ryhmään integroituminen koetaan tärkeänä, mutta samalla halutaan myös integroitua uuteen elinympäristöön. Maahanmuuttajajärjestöt toimivat apuna arkipäiväisten asioiden hoitamisessa ja samalla neuvovat erilaisia kansalaistaitoja ja suomalaisia käytäntöjä. Toinen tärkeä kohderyhmä maahanmuuttajajärjestöillä on maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret. Nuorille halutaan antaa tärkeä mahdollisuus oppia omaa äidinkieltään ja etnisen kulttuurinsa erityispiirteitä. Kulttuuriperinteiden ylläpitämistä tehdään muun muassa yhteisten juhlien ja konserttien kautta. Maahanmuuttajajärjestöt jakavat myös tietoa eri kulttuureista suomalaisessa yhteiskunnassa, ja järjestävät erilaisia asennekasvatukseen ja rasismien ehkäisyyn liittyviä tapaamisia ja koulutuksia. Näiden yhdistysten tavoitteena on nostaa kaikki maahanmuuttajat aktiiviseksi osaksi yhteiskuntaa. (Pyykkönen 2003, 100-110.)

Myös suomalaistaustaisten ja maahanmuuttajataustaisten yhteinen toiminta on tärkeää. Kulttuurien väliset kontaktit ovat suuressa osassa maahanmuuttajien kotoutumisessa. Yhteinen toiminta ja maahanmuuttajien kontaktit suomalaistaustaisiin edistää ryhmien välistä luottamusta ja kulttuurien tuntemusta. Kulttuurien välinen myönteinen vuorovaikutus antaa maahanmuuttajataustaisille toimijoille mahdollisuuden tuntea itsensä hyväksytyksi yhteiskuntaan, ja olevansa hyödyllinen jäsen sen toiminnassa. Työ- ja elinkeinoministeriön laatimassa ensimmäisessä kotouttamisohjelmassa oli tärkeässä osassa väestöryhmien välinen kommunikaatio ja vuoropuhelu. Keskeinen rooli tämän kommunikaation mahdollistamisessa on juurikin kansalaistoiminnalla ja yhdistyksillä. Yhdistyksen merkitys ja asema suomalaisessa yhteiskunnassa on vahva, ja ne voivat toimintansa kautta tukea maahanmuuttajien kotoutumista ja yhdenvertaisuutta. Yhdistystoiminta mahdollistaa maahanmuuttajien verkostojen rakentumisen. Näiden verkostojen pohjalta voidaan edistää maahanmuuttajien osallistumista yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Kotouttamisohjelmassa painotettiin myös maahanmuuttajien rohkaisua ja tukemista kaikenlaiseen yhdistystoimintaan osallistumiseen. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2012, 25-27.)

Nuorisotutkimusverkosto ja nuorisotutkimusseura tekivät vuonna 2006 tutkimuksen siitä, miten opetusministeriöltä tukea saavat nuorisojärjestöt ja niiden piirijärjestöt näkevät monikulttuurisuuden toiminnassaan, ja miten tämä näyttäytyy käytännössä. Vastausten perusteella voitiin tulkita, että monikulttuurisuus näkyi nuorisojärjestöjen toiminnassa niin, että heidän toimintansa oli kaikille avointa ja rasisminvastaista. Vain muutamilla yhdistyksillä oli halua tarjota monikulttuurisille ryhmille erikseen suunnattua toimintaa. Monet katsoivat, että jos toiminta on avoin kaikille nuorille, monikulttuuriset nuoret voivat myös tulla ryhmiin mukaan halutessaan, eivätkä he nähneet tarvetta erillisten monikulttuuristen toimintaryhmien aloittamiseen. Niistä järjestöistä, joissa monikulttuurista toimintaa oli, vain 10 prosenttia arvioi toiminnan alkaneen maahanmuuttajien aloitteesta. Lähes kaikki tutkimukseen osallistuneet keskusjärjestöt olivat sitä mieltä, että maahanmuuttajanuoret eivät ole pystyneet osallistumaan toiminnan suunnitteluun lainkaan. (Pyykkönen 2007.)

4 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT

Osana opinnäytetyötä järjestin yhteistyössä Nature Lovers Groupin kanssa monikulttuurisen ruokatapahtuman. Tapahtuman ideana oli yhdessä kokeilla monikulttuurisen tapahtuman järjestämistä ja sen markkinointia. Kokeilun tulosten avulla arvioin, miten erilaiset markkinointikeinot vaikuttavat monikulttuurisen kohderyhmän tavoittamiseen. Varsinaiseksi aineiston keruu menetelmäksi valitsin ryhmähaastatteluna toteutettavan teemahaastattelun, joka oli osa yhdessä järjestetyn ruokatapahtuman ohjelmaa. Ryhmähaastattelun lisäksi tein yhden yksilöhaastattelun Nature Lovers Groupin entiselle aktiiville. Yksilöhaastattelussa käytin samaa teemahaastattelupohjaa, kuin ryhmähaastattelussa.

Tutkimukseni oli laadullinen, ja sen tavoitteena oli kerätä mahdollisimman paljon tietoa Nature Lovers Groupin kohderyhmältä. Laadullisen tutkimuksen lähtökohtana nähdään todellisen elämän mahdollisimman kokonaisvaltainen kuvaaminen (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2008, 157). Siinä on tarkoitus keskittyä pieneen määrään tapauksia, ja tätä kautta saatuja tuloksia analysoidaan perusteellisesti (Eskola & Suoranta 2005, 18).

4.1 Teemahaastattelu

Varsinaiseksi aineiston keruu menetelmäksi valitsin ryhmähaastatteluna toteutettavan teemahaastattelun, sillä koin, että tämänkaltaisen haastattelun avulla saisin nopeasti syvällistä tietoa haastattelun kohderyhmän asenteista ja ajatuksista. Haastattelut nähdään hyvänä aineistonkeruumenetelmänä varsinkin silloin, kun tutkittava aihepiiri on tuntematon, ja vähän kartoitettu (Hirsjärvi ym. 2008, 200). Toteutin haastattelun ryhmähaastatteluna, jolloin sain yhteisen keskustelun kautta kerättyä sellaista tietoa, mikä ei olisi tullut esille pelkkien yksilöhaastattelujen kautta. Ryhmähaastattelutilanteessa on useita haastateltavia, ja haastattelun tavoitteena on saada aikaan sujuva ryhmäkeskustelu (Eskola & Suoranta 2005, 94). Ryhmähaastattelun aikana keskustelu on yleensä vapaamuotoista haastateltavien keskustellessa spontaanisti,

tehdn huomioita myös muiden haastateltavien kommenteista (Hirsjärvi & Hurme 2001, 61). Haastattelu on hyvä toteuttaa ryhmässä silloin, kun yksilöhaastattelun voidaan olettaa tuntuvan haastateltaville jännittävältä tai haastavalta. Ryhmähaastattelun etuna on myös se, että sen kautta saadaan enemmän tietoa yhteisen keskustelun ja muistelun kautta. (Eskola & Suoranta 2005, 94.) Ryhmähaastattelun lisäksi toteutin yhden yksilöhaastattelun, sillä yksi Nature Lovers Groupin entinen aktiivi ei pystynyt osallistumaan ryhmähaastatteluun. Haastattelin häntä kuitenkin erikseen, sillä koin saavani häneltä hyvin tärkeää tietoa ryhmälle tekemäni kehittämistyön kannalta.

Haastattelut olivat puolistrukturoituja ja kohdentuivat tiettyihin teemoihin. Haastattelut etenivät keskeisten teemojen varassa, joita oli aktiivinen kansalaisuus (*active citizenship*), monikulttuurisessa ryhmässä toimiminen (*multicultural groupwork*) ja tapahtumien markkinointi (*marketing*). Teemahaastattelussa keskustelun aihepiirit ovat etukäteen määritellyt, mutta kysymysten muoto ja järjestys voi vaihdella tilanteesta riippuen (Eskola & Suoranta 2005, 86). Haastattelut toteutettiin englannin kielellä.

Varsinainen kohderyhmäni oli maahanmuuttajataustaiset ihmiset. Tämän lisäksi halusin ottaa haastatteluun mukaan myös suomalaistaustaisia ihmisiä, jotta pystyisin havainnoimaan oikeasti monikulttuurisen ryhmän toimintaa, sekä kulttuurien välistä keskustelua ja yhteistyötä. Haastattelun kohderyhmä oli kulttuurillisesti hyvin laaja. Nature Lovers Groupin yleinen ryhmärakenne on monimuotoinen, ja halusin haastattelutilanteen jäljittelevän ryhmän yleistä rakennetta mahdollisimman paljon. Ryhmähaastatteluun osallistui seitsemäntoista eri kulttuuritaustan omaavaa ihmistä. Osa haastateltavista oli suomalaistaustaisia ja osa maahanmuuttajataustaisia. Osa haastateltavista oli ollut aktiivisesti Nature Lovers Groupin toiminnassa mukana jo aikaisemmin, osa tunsu muuten Luonto-Liiton toimintaa, ja osa tutustui Luonto-Liittoon ja Nature Lovers Groupiin ensimmäistä kertaa. Haastattelut nauhoitettiin, minkä lisäksi kirjasin ylös huomioita haastattelutilanteen etenemisestä. Pyrin havainnoimaan haastattelutilanteen tunnelmaa, ja sitä, kuinka aktiivisesti eri ihmiset osallistuivat keskusteluun.

Yleisesti varsinkin ryhmähaastattelua suunnitellessa tulee aina huomioida myös kielen vaikutus tutkimuksen sujuvuuteen ja osallistujien vastausten oikeellisuuteen. Haastattelu perustuu aina yhteisen kielen käyttöön, minkä takia on oletettava, että

haastateltavien kieli ja kielen merkitykset ovat lähtökohtaisesti yhteisiä. Kielen merkityksissä voi olla monia eroavaisuuksia myös silloin, kun haastattelukieli on kaikkien haastateltavien yhteinen äidinkieli. Sanojen sivumerkitykset voivat olla hyvin erilaisia ihmisestä ja ryhmästä riippuen, sillä ihmisten kommunikaatiotyylit vaihtelevat erilaisen sosiaalisten ryhmien välillä. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 48-53.) Äidinkielestä puhutaan usein myös tunnekielenä, jota käyttämällä osataan ilmaista omat ajatukset täsmällisemmin ja spontaanimminkin, kuin vieraalla kielellä (Alitolppa-Niitamo 1993, 40). Tutkimuksessa tulee pitäytyä tutuissa arkielämän ilmaisuissa, ja huomioida nämä kielen eroavaisuudet myös analysointivaiheessa (Hirsjärvi & Hurme 2001, 48-53).

Haastattelua suunniteltaessa tiesin haastateltavista vain sen, että ryhmä tulee olemaan monikulttuurinen. Tiesin, että osa haastateltavista tulee olemaan suomalaistaustaisia, mutta muiden osallistujien kulttuuritaustaa en tiennyt ennen haastattelutilannetta. Koska haastattelu oli osa kokeiluna toteutetun ruokatapahtuman ohjelmaa, ja haastateltavat olivat tapahtuman osallistujia, en pystynyt suunnittelemaan haastattelua suoraan tietyn kulttuuri- tai kieliryhmän edustajille. Haastattelua suunniteltaessa oletin, ettei englantia ole kenenkään haastateltavan äidinkieli, jolloin suunnittelin kysymykset niin, että myös vähemmän kieltä osaava voi niihin vastata. Oletin, että eroja haastateltavien kielitaidossa voi olla paljonkin, minkä takia olin varautunut selkeyttämään kysymyksiä ja avaamaan niiden tarkoitusta myös haastattelutilanteessa. Otin myös huomioon sen, että osa haastateltavista voi tuntea kommunikoivansa paremmin suomen kielellä. Tämän takia olin varautunut ohjaamaan keskustelua osittain myös suomeksi, ja annoin aina mahdollisuuden vastata kysymyksiin myös suomenkielellä.

Ryhmähaastattelu rakentuu aina ryhmän keskustelun varaan, ja siksi haastattelijana tehtäväni oli osallistujien avustaminen ja keskustelun kulun varmistaminen, eikä niinkään ryhmän suoranainen haastattelu. Haastattelijan kuuluu huolehtia, että keskustelun aikana kaikki halukkaat osallistujat pääsevät kertomaan oman näkemyksensä, ja ettei keskustelu siirry kauas etukäteen suunnitelluista teemoista. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 61-63.)

Ryhmähaastattelun aikana huomasi, etteivät kaikki haastateltavat osallistuneet yhtä aktiivisesti yhteiseen keskusteluun. Tämän takia esitin osan kysymyksistä niin, että

jokainen sai halutessaan omalla vuorollaan esittää oman mielipiteensä kyseiseen teemaan. Tällä tavalla sain kommentteja myös sellaisilta, jotka eivät muuten osallistuneet koko ryhmän yhteiseen keskusteluun. Haastattelun aikana keskustelu siirtyi muutaman kerran hieman sivuun aiheesta, ja haastateltavat alkoivat keskustelemaan enemmän esimerkiksi luonnonsuojelun keinoista ja tärkeydestä, kuin suoraan aktiivisesta kansalaisuudesta.

4.2 Kokeilemalla kehittäminen

Yksi Nature Lovers Groupin asettamista tavoitteista opinnäytetyölleni oli saada ryhmän toiminta käynnistettyä jollakin konkreettisella tapahtumalla. Tavatessani ryhmän kanssa ensimmäistä kertaa, heillä ei ollut tietoa eikä kokemusta tapahtuman järjestämisestä tai sen markkinoimisesta. Sen sijaan, että olisin lähtenyt perusteellisesti tutkimaan erilaisista markkinointitavoista löytyvää tietoperustaa ja tuonut tiedon ryhmälle valmiina pakettina, päätimme kokeilla tapahtuman järjestämistä ja sen markkinoimista yhdessä ryhmän kanssa. Koin, että kokeilun kautta voisimme löytää juuri sellaiset markkinointimenetelmät, jotka toimivat tämän kaltaisen monikulttuurisen kohde-ryhmän tavoittamiseen.

Kokeilemalla kehittämällä on tarkoitus konkretisoida ryhmän sisäiset ideat, jolloin päästään näkemään tulos ja arvioimaan ideoiden toimivuutta käytännön ympäristössä. Kokeilut soveltuvat parhaiten tilanteisiin, joissa ihmisten käyttäytymistavat ovat keskeinen osa syntyvää tulosta. Kokeilemalla kehittäminen tulee kuitenkin erottaa valmiiksi kehitetyn tuotteen tai menetelmän testauksesta, eli pilotoinnista. Kokeilu on osa kehittämisprosessia, jonka tuotoksena syntyy menetelmä. Kokeilulla vältetään tilanteilta, joissa tuotos on kehitetty pitkälle, ja vasta valmista tuotosta pilotoidessa huomataan, ettei se toimi laisinkaan oikeassa toimintaympäristössä. Varsinkin reflektointi ja epäonnistumisista oppiminen ovat hyvin keskeisessä osassa kokeilemalla kehittämistä. Kokeilusta saadaan aina välitön palaute, jonka pohjalta voidaan arvioida ideoiden toimivuutta käytännössä. (Poskela, Kutinlahti, Hanhike, Martikainen & Urjankangas 2015, 10-15.)

Kokeilemalla kehittämisellä pyritään aina nopeasti kosketuksiin aidon toimintaympäristön kanssa (Kokeileva suomi 2018a). Nature Lovers Groupin tavoitteena oli kokeilla tapahtuman markkinointia ja sen eri tapoja. Ryhmän tapauksessa oli kyse nopeasta kokeilusta. Nopea kokeilu pyrkii etsimään toimivan ratkaisun toimintaan nopealla aikataululla (Kokeileva suomi 2018a). Aloitimme tapahtuman suunnittelun noin kuukausi ennen sen ajankohtaa. Suunnittelimme ensin tapahtuman sisällön, minkä jälkeen keskityimme pohtimaan sen markkinointia. Markkinoinnin aloitimme kolme viikkoa ennen tapahtumaa. Lyhyt aikataulu tuli ottaa huomioon myös kokeilun tulosten analysoinnissa.

Kokeilun avulla saadaan nopeasti tietoa eri toimintojen hyödyllisyydestä ja vaikutuksista ennen kuin ne otetaan laajemmin käyttöön. Kokeilussa toteutetaan jotain uutta ja konkreettista, ja tuloksista halutaan aina oppia jotain. (Kokeileva suomi 2018a.) Vaikka markkinoinnin eri keinot eivät ole uusi teema, ja markkinoinnista löytyy erilaisia tutkimuksia, oli markkinointi uusi aihe Nature Lovers Groupin aktiiveille. Meillä ei myöskään ollut tietoa siitä, miten yleisesti toimiviksi koetut markkinointimenetelmät toimivat juuri monikulttuurisen ryhmän tavoittamiseen. Kokeilun tavoitteena oli myös saada ryhmän aktiiveille kosketuspintaa tapahtumien markkinoimisesta. Tällä tavalla he näkisivät itse, mitkä keinot toimivat heidän kohderyhmälleen parhaiten. Konkreettisen kokemuksen takia heillä on myös enemmän valmiuksia opinnäytetyöni tuloksena tekemäni aktiviteettien suunnittelu- ja markkinointioppaan käyttöön, sillä he ovat itse päässeet kokeilemaan oppaaseen kirjattuja toimintatapoja.

Kokeilu etenee aina tietyn rakenteen mukaan. Ensin kokeilu tulee ideoida, ja mahdolliset hypoteesit määritellä. Tämän jälkeen lähdetään suoraan kokeilemaan esille nousseita ideoita. Kokeiluvaiheessa ideoita kokeillaan konkreettisesti toimintaympäristössä. Kokeilun jälkeen sen tulokset arvioidaan ja siitä opitut asiat viedään eteenpäin tulevaan toimintaan. (Kokeileva suomi 2018a.)

Aloitimme prosessin ideoimalla tapahtuman markkinointia. Aloimme yhteistyössä Nature Lovers Groupin kanssa miettimään sellaisia ilmaisia markkinointikanavia, joita itse tiedämme olevan olemassa. Markkinointikanavien tuli olla ilmaisia, sillä ryhmällä ei ollut rahoitusta tapahtuman markkinointiin. Tämän lisäksi mietimme, miten näitä markkinointikanavia voitaisiin käyttää saadaksemme suurimman hyödyn kokeilusta

irti. Mietimme sellaisia julkisia tiloja, joissa itse kiinnittäisimme huomiota tapahtumien mainoksiin, sekä pohdimme sitä, miten sosiaalisen median kanavia kannattaisi hyödyntää. Näiden pohdintojen pohjalta teimme suunnitelman, jonka mukaan toteutimme markkinointikokeilun.

Aidossa kokeilussa nousee aina esille sen konkreettisuus sekä epäonnistumisen mahdollisuus (Kokeileva suomi 2018a). Ideointivaiheen jälkeen lähdimme suoraan kokeilemaan erilaisia markkinointikeinoja. Loimme tapahtumalle Facebook-tapahtuman ja kutsuimme paikalle kaikki Nature Lovers Groupin Facebook-sivun seuraajat. Tämän lisäksi jaoimme tapahtuman Luonto-Liiton aktiiveille tarkoitetussa Facebook-ryhmässä, sekä muutamassa eri luonto- ja vegaaniryhmässä. Jokainen markkinointikokeiluun osallistuva aktiivi jakoi tapahtuman myös omalla Facebook-sivullaan ja tällä tavalla kutsui jokaisen ystävälistallaan olevan henkilön tapahtumaan. Sosiaalisen median lisäksi lähetimme sähköpostikutsun Luonto-Liiton aktiivien sähköpostilistalle. Aktiivien sähköpostilistalla ovat kaikki ne, jotka ovat kiinnostuneet Luonto-Liiton toiminnasta, tapahtumista ja vapaaehtoistyöstä.

Internet-markkinoinnin jälkeen lähdimme kokeilemaan erilaisia kasvotusten ja julkisissa tiloissa tapahtuvia markkinointimenetelmiä. Teimme tapahtumalle julisteen, joita laitoimme esille Helsingin keskustassa sijaitsevien ruokakauppojen ilmoitustauluille. Tapahtumajulisteet laitoimme esille noin viikko ennen tapahtuman ajankohtaa. Päädyimme levittämään mainoksia lähinnä Helsingin keskustaan, sillä tapahtumapaikkamme sijaitsi tällä alueella. Jalkauduimme myös ryhmänä Helsingin keskustaan, ja kerroimme kadulla tapaamillemme ihmisille ja ryhmille tulevasta tapahtumasta. Jalkauduimme kaduille vasta tapahtumaa edeltävänä päivänä, sillä emme aluksi olleet ottaneet tätä markkinointikeinoa huomioon suunnitelmassamme. Viimeinen kokeiltu markkinointikeino oli kertoa tapahtumasta omille ystävillemme ja pyytää heitä kertomaan tapahtumasta eteenpäin omille ystävilleen. Kehotimme myös ystäviämme jakamaan tapahtumaa esimerkiksi erilaisille yhdistyksille ja vastaanottokeskuksille.

Kokeiluissa tärkeää on, että niiden avulla voidaan kokeilla toimintojen hyödyllisyyttä, ja tutkia menetelmiä ennen niiden laajempaa käyttöön ottoa. Jos kokeiltava asia ei toimi, on sekin tulos, eikä siis epäonnistumisia tällaisessa tutkimusmenetelmässä ole. (Kokeileva suomi 2018b).

5 AINEISTON ANALYYSI JA TULOKSET

Ruokatapahtuman markkinointikokeilun ja teemahaastatteluiden jälkeen aloitin aineiston analysoinnin. Markkinointikokeilun tulokset saatiin havainnoimalla tapahtumaa, mutta myös osana haastatteluja. Tämän takia aloitin aineiston analysoinnin suoraan haastatteluaineistosta.

Analysointimenetelmänä käytin teemoittamista. Teemoittamisen avulla poimitaan aineistosta kehittämistyön kannalta olennaista tietoa, joka erotellaan tiettyjen teemojen alle. Teemoittamisena kautta voidaan verrata tiettyjen teemojen esiintyvyyttä aineistossa, ja verrata sitä aikaisemmin kerättyyn tietoperustaan. Teemoittamista pidetään suositeltavana analysointitapana, kun halutaan ratkaista käytännön ongelmia. (Eskola & Suoranta 2005, 174-178.)

Lajittelin haastattelujen aikana nousseet teemat poimimalla litteroidusta aineistosta keskustelun aikana nousseita tärkeitä ja toistuvia asioita. Tämän jälkeen yhdistin aineiston tiettyjen teemojen alle. Yhteen teemaan sain vastauksia useamman kysymyksen kautta, joten lajittelen samaa teemaa koskevat vastaukset yhteen. Haastattelun teemoittamisen jälkeen analysoin kokeilun tuloksia ja lopulta vertasin niitä haastattelusta keräämääni aineistoon. Keräsin yhteen vastaukset siitä, minkä markkinointitekniikan kautta osallistujat olivat tulleet tapahtumaan. Tämän jälkeen käänsin aineiston suomen kielelle. Otin analysoinnissa huomioon myös kokeiluprosessin lyhyen ajanjakson, ja pohdin sitä, miten eri tekniikat olisivat toimineet eripituisella ajanjaksolla. Seuraavissa luvuissa avaan aineiston kautta saamiani tuloksia. Kappaleissa on myös suoria lainauksia haastatteluista. Halusin tuoda esiin haastateltavien oman äänen, ja siksi pidin lainaukset englanninkielisinä.

5.1 Aktiivinen kansalaisuus monikulttuurisessa ympäristössä

Yksi haastattelujen pääteemoista oli aktiivinen kansalaisuus. Teeman tavoitteena oli kartoittaa sitä, miten monikulttuurisen ryhmän jäsenet näkevät aktiivisen kansalaisuuden omassa elämässään ja suomalaisessa yhteiskunnassa. Haastattelujen avulla kartoitin heidän asenteitaan aktiivista kansalaisuutta kohtaan, ja selvitin, mistä heidän motivaationsa toimintaan syntyy. Halusin selvittää, mitkä teemat ryhmä kokee tärkeäksi itselleen, ja millä keinoilla näihin teemoihin halutaan vaikuttaa. Tutkimuksen tulokset olivat ainakin yhdeltä osa-alueelta hyvin yksimieliset: kaikki haastateltavat olivat yhtä mieltä siitä, että aktiivinen kansalaisuus on yksi heidän elämänsä tärkeimmistä asioista. Aktiivinen kansalaisuus koettiin tärkeäksi oman onnellisuuden ja elämän ilon kannalta, eikä elämää ilman sitä pystytty kuvittelemaan.

Ryhmä näki aktiivisen kansalaisuuden omien oikeuksiensa puolesta puhumisena, sekä epäoikeudenmukaisiin asioihin puuttumisena. Keskustelun lomassa mainittiin myös kansalaisaloitteiden teko sekä äänestysoikeuden käyttäminen aina mahdollisuuden salliessa. Monet haastateltavista kertoivat olevansa hyvin aktiivisia sosiaalisessa mediassa, ja sitä kautta levittävänsä tietoa heille tärkeistä aihepiireistä. Sosiaalisen median kautta he kokivat tavoittavansa ison ryhmän ihmisiä pienellä vaivalla. Haastateltavien keskuudessa suurin aktiivisen kansalaisuuden muoto oli itselleen tärkeistä asioista puhuminen. Muita ihmisiä haluttiin valistaa asioiden eri näkökulmista ja saada muita muuttamaan toimintatapojaan parempaan suuntaan. Osa haastateltavista toimi aktiivisesti jossain muissa yhdistyksissä tai toimintaryhmissä. Muutaman haastateltavan mielestä mielenosoitukseen osallistuminen on yksi heille tärkeistä kansalaisvaikuttamisen keinoista. Mielenosoituksissa päästään kokemaan suurta yhteenkuuluvuuden tunnetta yhteisen mielenkiinnon jakavien ihmisten kanssa, mutta samalla voidaan jakaa uusille ihmisille tietoa tärkeistä teemoista. Myös omia erityislahjakkuuksia haluttiin käyttää aktiivisen kansalaisuuden keinona. Esimerkiksi yksi haastateltavista kertoi tuovansa sanomaansa esiin tekemänsä musiikin kautta. Haastateltavat kokivat, että arkipäiväisiin epäoikeudenmukaisiin asioihin tulisi puuttua. Tämä koettiin hyvin tärkeäksi kansalaisvaikuttamisen väyläksi. Omassa naapurustossa tapahtuviin asioihin haluttiin vaikuttaa, ja samalla puuttua yhteisöissä vallitseviin epäkohtiin.

” If I see something going around which is unjust, I like to talk about that, I like to take some steps towards it. It doesn't matter if it's a small step, at least I try.”

Varsinkin vähemmistöryhmien ja eläinten oikeudet koettiin tärkeiksi teemoiksi, joihin halutaan kansalaistoiminnan kautta vaikuttaa. Yleisesti luonnonsuojelu ja luontoon liittyvät teemat koettiin hyvin merkittäviksi aktiivisen kansalaisuuden teemoiksi. Myös sellaiset haastateltavat, jotka olivat ensi kertaa mukana Luonto-Liiton toiminnassa, ja jotka tulivat paikalle tietämättä tapahtuman luonnetta, olivat sitä mieltä, että luonnonsuojelu on tärkeä aihepiiri heidän elämässään. Ryhmähaastattelussa ryhmän dynamiikka ja haastateltavien roolit voi vaikuttaa vahvasti siihen, mitä asioita haastattelun aikana uskalletaan tuoda esiin (Hirsjärvi & Hurme 2001, 63). Haastattelu tapahtui osana Luonto-Liiton toimintaa, joten on selkeää, että luonnonsuojeluun liittyvät aiheet olivat keskeisessä osassa keskustelua. Aineistoa analysoidessa pohdin sitä, kuinka paljon ryhmähaastattelun asetelma ja haastateltavien roolit vaikuttivat tuloksiin. Äännekkäimmässä roolissa haastattelun aikana olivat kuitenkin he, jotka eivät olleet ennen tutustuneet Luonto-Liiton toimintaan. Juuri he puhuivat luonnonsuojelun tärkeydestä, ja siitä, kuinka se on tärkeää heidän elämässään. Tästä päättelin sen, ettei Luonto-Liiton toiminta ja sen arvot voineet vaikuttaa haastattelun tuloksiin ratkaisevasti.

Ryhmän motivaatioperusta aktiivisen kansalaisuuden pohjalla oli hyvin samantapainen, kuin yleisesti on tutkittu. Suurin osa haastateltavista oli sitä mieltä, että ollessaan aktiivinen kansalainen voi tuntea olevansa osa jotain ryhmää ja kuuluvansa tiettyyn yhteisöön. Kansalaistoiminnan sosiaalinen puoli koettiin hyvin tärkeäksi myös maahanmuuttajien kotoutumisen kannalta. Aktiivinen kansalaisuus nähtiin myös mahdollisuutena oppia uutta ja kasvaa ihmisenä. Aaro Harjun (2003, 40) mukaan kansalaistoiminnan kautta hankitut vuorovaikutustaidot koetaan usein hyvin tärkeinä elämässä. Ryhmä koki erityisesti uusista kulttuureista oppimisen tärkeäksi. Eri kulttuureihin tutustumalla koettiin kehittävän ja oppivan juuri vuorovaikutuskeinoja kulttuurien välille. Kansalaistoiminta nähtiin suurena vaikuttajana kulttuurien välisessä toiminnassa. Haastateltavat kokivat myös muiden auttamisen tärkeänä. Erityisesti

sellaisten ryhmien tukeminen nähtiin tärkeänä, jotka eivät itse pysty tuomaan omia ongelmiaan esiin. Muiden auttamisesta saatiin myös itselle mielihyvää.

” Because chess is exactly like the life. Life is like chess actually. Because in chess if you want to win, you must make your pieces love each other, and help each other, and you must save them. And in life it is the same. If we love each other, we love the nature, we love everything, we will win. But now we see war everywhere and destroying.”

Erona aikaisemmin keräämääni tietoperustaan huomasin, että monikulttuurisella kohderyhmällä oli yksi motivaatioperustainen erityispiirre. Edellisessä kappaleessa mainitsemieni motivaatiotekijöiden lisäksi haastateltavat kokivat aktiivisena kansalaisena toimimisen suurena etuoikeutena. He kokivat, että Suomessa epäoikeudenmukaisia asioita pystyy tuomaan esiin, eikä kansalaisvaikuttajat ole vaarassa. Haastateltavat näkivät myös, että Suomessa jopa yksi ihminen voi tehdä toiminnallaan suuren muutoksen. Tämän taas ei koettu olevan mahdollista kovinkaan monessa yhteiskunnassa. Ryhmän mukaan heillä on jonkinlainen sisäinen velvollisuus toimia aktiivisena kansalaisena ja vaikuttaa asioihin. Keskustelussa tuotiin esille maita, joissa sananvapaus ja vapaa toimiminen ei toteudu samalla tavalla kuin Suomessa, ja täten koettiin, että koska nyt on vapaus vaikuttaa asioihin, tulisi se tehdä.

” I think it is a privilege for us that are living in this society, where we actually CAN make some impact. Because it is pretty rare in the world that our voices do any change.”

Viime vuosien aikana sananvapautta on rajoitettu suuresti yli puolessa maailman valtioita (Amnesty International 2018a). Muun muassa Turkin hallituksen vuonna 2016 julistaman poikkeustilan jälkeen hallitus on käyttänyt valtaansa hiljentääkseen ja vangitakseen erityisesti ihmisoikeuspuolustajia ja ihmisoikeuksiin liittyvistä teemoista kirjoittavia toimittajia. Turkin hallituksen tavoitteena on ollut vaientaa ne, jotka uskaltaavat kyseenalaistaa hallituksen toiminnan. Erinäisiä vähemmistöryhmiä tukevia järjestöjä ja yhdistyksiä on myös lakkautettu, joten kansalaisvaikuttamisen kanavia on Turkissa entistä vähemmän. (Amnesty International 2018b.) Myös esimerkiksi Venäjällä ihmisten sananvapaus on uhattuna. Kokoontumisvapaus ja sananvapaus on taattu Venäjän perustuslaissa, mutta nämä eivät kuitenkaan toteudu käytännössä. Viime

vuosina on nähty useita esimerkkejä kriittisten äänien vaientamisesta ja aktiivisten kansalaisten vangitsemisesta. Myös erinäisiä blogikirjoituksia ja verkkojulkaisuja on rajoitettu uusilla laeilla, ja tällä tavalla kansalaisten sananvapautta rajoitettu. (Amnesty International 2018c.)

Osalla haastateltavista aktiivinen kansalaisuus kumpusi siis sisäisestä veloitteesta vaikuttaa asioihin. Haastateltavilla itsellään, tai heidän ystävillään ja sukulaisillaan, saattoi olla kokemusta sananvapauden rajoittamisesta. Haastateltavat selkeästi kokivat, että Suomessa heillä on suurempi mahdollisuus vaikuttaa ympärillä tapahtuviin asioihin. Tätä mahdollisuutta haluttiin hyödyntää. Haastateltavat näkivät, että heidän täytyy antaa oma panoksensa yhteisen hyvän ja tärkeän asian puolesta, sillä kaikkialla maailmassa siihen ei pystytä.

5.2 Kulttuurienvälinen ystävyys

Ryhmähaastattelussa tuli selkeästi esille, että maahanmuuttajataustaiset ihmiset haluaisivat lisää suomalaistaustaisia ystäviä. Samalla he kokivat ystävyysklien muodostamisen hankalaksi. Ryhmä koki, että suomalaisiin on aluksi hyvin vaikea tutustua, eikä näin ollen synny hyvänpäivätuttuja tai arkipäiväistä keskustelua tuntemattomien kanssa. Suomalaisesta yhteiskunnasta koettiin puuttuvan itselle ennestään tuttu arkipäiväinen jutustelu, niin sanottu "Small talk". Suomalaistaustaisiin ihmisiin koettiin olevan vaikea saada kontaktia, ja toisaalta esimerkiksi työn kautta saadut kontaktit jäivät hyvin pinnallisiksi. Suomalaisessa kulttuurissa työhön liittyvät ihmissuhteet nähdäänkin hyvin virallisina (Salminen & Poutanen 1996, 107). Jos maahanmuuttajan ensimmäiset kontaktit suomalaistaustaisiin tulee työn kautta, voidaan työpaikalla vallitsevan virallisen tapakulttuurin takia kokea, että suomalaisiin on hankala tutustua. Haastateltavat olivat yksimielisiä siitä, että halustaan huolimatta he eivät tunne esimerkiksi omia naapureitaan. Ennen Suomeen muuttamista naapurisuhteet ovat voineet olla keskeisessä osassa ihmisten arkipäiväistä toimintaa. Suomessa taas on koettu, ettei naapureihin saa kontaktia, eikä samassa rakennuksessa asuvia ihmisiä osata tunnistaa.

Kokemusten pohjalta haastateltavat kertoivat, että maahanmuuttajat ja pakolaiset pysyvät helposti vain omien kulttuuriensa välisissä ryhmissä. Yleisesti koetaan helpommaksi solmia ystävyksiä ihmisten kanssa, jotka jakavat yhteisen kulttuurillisen taustan. Oma kulttuurinen ryhmä on maahanmuuttajalle tärkeä sosiaalinen verkosto, jossa päästään jakamaan kokemuksia omalla äidinkielellä (Räty 2002, 112). Toisaalta taas tästä voi tulla ongelma, jos oman kulttuurin ryhmät koetaan ainoiksi, joihin pystytään Suomessa samaistua ja sopeutua. Koska haastateltavien kokemusten mukaan suomalaistaustaisiin on hankalampi tutustua, tulee heidän helpommin etsittyä uusia ystävyssuhteita muista maahanmuuttajista.

Samalla kun haastateltavat kokivat suomalaisiin tutustumisen hankalaksi, heidän kanssaan muodostuneet ystävyssuhteet koettiin hyvin tärkeäksi. Haastateltavat näkivät, että suomalaistaustaisten kanssa solmitut ystävyssuhteet auttavat maahanmuuttajia kotoutumaan uuteen kotimaahan. Samalla he kokivat ystävyssuhteiden tuovan mukavaan kulttuurien välistä ymmärtämistä. Haastattelemani maahanmuuttajat halusivat ymmärtää suomalaista kulttuuria, ja halusivat myös suomalaisten ymmärtävän heidän kulttuuristaustansa. Ymmärtäminen koettiin kuitenkin vaikeaksi, kun ystävyksien solmiminen, ja niiden kautta uuden oppiminen, ei onnistu. Haastateltavat olivat sitä mieltä, että kun kulttuurit kohtaavat esimerkiksi Nature Lovers Groupin tapaisen toimintaryhmän kautta, pääsee samalla oppimaan toisista kulttuureista ja heidän tavoistaan. Ryhmätyöskentelyn ideana nähtiin erilaisten asioiden ja ideoiden jakaminen, ja monikulttuurisen toimintaryhmän erityispiirteeksi koettiin juuri kulttuurien jakaminen.

Lopulta haastattelun lopussa ryhmän jäsenet kuitenkin totesivat, että vaikka suomalaistaustaisten ihmisistä on vaikea saada ystäviä, ystävyden saavuttamisen jälkeen heihin voi oikeasti luottaa ja turvautua. Suomalaistaustaisten koettiin olevan uskollisia ystäviä, ja heihin koettiin voida turvautua myös hankalissa tilanteissa. Myös haastateltavat olivat sitä mieltä, että kulttuurien väliin kaivattaisiin jonkinäköistä väylää, aktiviteetteja tai ryhmää, jonka kautta päästäisiin tutustumaan ja muodostamaan ystävyksiä turvallisessa ympäristössä. Nature Lovers Group voisi toimia tällaisena eri kulttuurien kohtaamispisteenä.

5.3 Markkinointikokeilun tuloksia

Suurin osa seitsemästätoista haastateltavasta tuli tapahtumaan joko ystävän kutsun tai suosituksen perusteella. Kolme haastateltavista oli mukana suunnittelemassa ja järjestämässä tapahtumaa, joten he olivat paikalla ryhmän yhteisestä päätöksestä. Yksi haastateltava oli saanut sähköpostikutsun, ja yksi tullut vastaanottokeskukseen lähetetyn viestin perusteella. Suurin osa haastateltavista oli sitä mieltä, että he tulivat paikalle tapaamaan ystäviään ja maistamaan erilaisia ruokia. Lopulta tapahtuman edetessä he huomasivat, miten hieno ryhmä Nature Lovers Group on. Markkinointikokeilulle oli aikaa vain noin kolme viikkoa, mikä voi osaltaan vaikuttaa kokeilun tuloksiin. Toisaalta taas jo kolmen viikon kokeilun aikana tulokset oli hyvin selkeitä, kun suurin osa osallistujista tuli paikalle samasta syystä.

Yleisesti haastateltavat kertoivat löytävänsä tapahtumakutsut sosiaalisen median tai ystäviensä kautta. Julkisilla paikoilla olevia mainoksia ei koettu tarpeeksi houkutteleviksi. Yksi osallistujista sanoi, että vaikka tekemämme mainos oli houkuttelevan näköinen ja informatiivinen, ei hän olisi välttämättä kiinnittänyt siihen huomiota julkisella paikalla, eikä olisi tullut tapahtumaan pelkästään tämän mainoksen kutsumana. Julkisella paikalla mainokset ohitetaan hyvin nopeasti, eikä esimerkiksi kaupassa käydessä pysähdytä katsomaan ilmoitustaululla olevia mainoksia. Näistä mainoksista myös yleensä puuttuu ihmisten oma näkökulma, eikä julisteiden kautta näe tai kuule oikeiden ihmisten suosituksia.

Sosiaalisen media koettiin toimivan markkinointivälineenä silloin, kun jo kuuluttiin johonkin tiettyyn ryhmään esimerkiksi seuraamalla sen Facebook-sivua. Haastateltavat käyttivät sosiaalista mediaa usein, ja seurasivat sitä kautta itseään kiinnostavia ryhmiä, yhdistyksiä ja sivuja. Sosiaalisen median kautta löydettiin ne tapahtumat, joiden järjestäjät jo tunnettiin ja niitä seurattiin entuudestaan. Uusia tapahtumia ja ryhmiä ei kuitenkaan useimpien haastateltavien mielestä löydetty sosiaalisen median kautta, ellei joku ystävä ollut suositellut sitä ensin.

Ystävän suositus koettiin toimivimpana markkinointikeinona. Ystävän suosituksen voi saada niin sosiaalisessa mediassa, kuin arkisen kanssakäymisen lomassa. Näiden kahden keinon toimivuuden välillä ei nähty eroa. Tärkeintä oli, että joku heille ennes-

tään tuttu henkilö oli suositellut ryhmää tai tapahtumaa omien kokemustensa pohjalta. Haastateltavat näkivät, että kun ystävä suosittelee jotain ryhmää, on se hyväksi koettu. Haastateltavat kokivat, että kun ystävä suosittelee jotain ryhmää, on sen oltava toimivaksi todettu. Ystävien mielipiteisiin luotetaan hyvin paljon, ja ystävien suositusten mukaisia ryhmiä halutaan myös itse kokeilla. Ryhmä koki, että ystävät jakavat usein yhteiset kiinnostuksen kohteet. Tämän johdosta ystävien suosittlemiin ryhmiin nähtiin olevan myös itse helppo tutustua. Kansainvälisen tutkimuslaitos Nielsenin tekemän tutkimuksen mukaan jopa 77% ihmisistä on sitä mieltä, että ystävän tai perheenjäsenen suositus saa heidät ostamaan uuden tuotteen varmemmin (Nielsen 2013, 14). Näitä tuloksia voidaan varmasti hyödyntää myös erilaisten ryhmien ja tapahtumien kohderyhmää ja markkinointia miettiessä.

Markkinointikokeilun kautta huomasin, että suurin osa tapahtuman osallistujista oli tullut paikalle ystävän kutsusta. Tätä vahvisti myös haastattelujen kautta käyty keskustelu. Ylipäättään ystävien kokemukset eri ryhmistä tai tapahtumista koettiin tärkeäksi. Koettiin, että toiminnasta saa ystävien kautta totuudenmukaisemman kuvan, kuin esimerkiksi suoraan ryhmän sosiaalisesta mediasta tai mainoksista.

Yhtenä haastattelun osana kysyin haastateltavilta, kuinka helposti he kokevat löytävänsä itselleen kiinnostavia ryhmiä pääkaupunkiseudulta. Suurin osa haastateltavista koki, että heitä kiinnostavien toimintaryhmien löytäminen on hankalaa. He kokivat, että pääkaupunkiseudulla on paljon ryhmiä, mutta niistä ei löydy tarpeeksi tietoa. On paljon ryhmiä, joista kukaan ulkopuolinen ei tiedä mitään. Useimpien ryhmien kohdalla tietoa saattaa olla löydettävissä, mutta sitä täytyy osata etsiä esimerkiksi tietyn organisaation internetsivuilta tai sosiaalisesta mediasta. Tietoa erilaisista toimintaryhmistä ei kokemusten mukaan löydy tarpeeksi kootusti yhdestä paikasta, vaan ryhmiin halutakseen täytyy oikeasti osata hakeutua ryhmään.

Keskustelimme haastattelun aikana myös Nature Lovers Groupin sosiaalisen median käytöstä ja markkinoinnista. Ryhmän sosiaalisen mediaan kaivattiin ajankohtaisia tehtäviä ja vinkkejä, jolloin jokainen voisi osallistua toimintaan liittymättä suoraan Nature Lovers Groupin mukaan. Tästä esimerkkeinä mainittiin marjastus- ja sienestyspaikoista kertominen, sekä jokamiehenoikeuksista opettaminen. Sosiaalisessa mediassa kaivattiin tietoa tulevista tapahtumista, mutta myös samalla yleisiä julkaisuja

erilaisista ympärillä tapahtuvista asioista. Nature Lovers Groupin markkinointiin ehdotettiin myös yhteistyötä muiden monikulttuuristen järjestöjen kanssa. Koettiin, että esimerkiksi muiden järjestöjen kanssa yhteistyössä järjestetyt työpajat voisivat tuoda ryhmään lisää aktiivisia jäseniä.

5.4 Nature Lovers Group aktiivisen kansalaisuuden mahdollistajana

“Multicultural Nature Lovers Group. It is so good and so pure, because if you love nature here, or in Syria, or in Iraq, or anywhere, or in India, it is beyond all this (*religion and culture*).”

Haastateltavat kokivat Nature Lovers Groupin toiminnan ja arvot helposti lähestyttäväksi. Myös ne haastateltavat, jotka tutustuivat ryhmän toimintaan vasta ensimmäistä kertaa, kehuivat ryhmän ilmapiiriä. Koettiin, että koska ryhmä ei profiloidu minkään tietyn kulttuuriryhmän mukaan, vaan vastaanottaa mukaan kaikki ihmiset kulttuuritaustasta riippumatta, toimintaan on helpompi liittyä, ja sitä on helpompi suositella myös muille. Haastateltavat näkivät, että koska ryhmä hakee vielä muotoaan, pääsevät uudet jäsenet oikeasti vaikuttamaan asioihin. Koettiin, että ryhmään voi tulla mukaan ja tehdä juuri sitä, mikä itseään kiinnostaa.

Haastateltavat kokivat, että ryhmän toiminta tulisi pitää hyvin epämuodollisena, ja kokousten (meeting) sijaan puhua enemmänkin tapaamisista (gathering). Nähtiin, että jos ryhmän toiminnasta tulee liian muodollista, voi uusien ihmisten olla hankalampi tulla mukaan. Uudet toiminnasta kiinnostuneet eivät välttämättä uskaltaisi tulla muodolliseen toimintaan mukaan, jos kokisivat, että saapumalla yhteen tapaamiseen sitoutuisi ryhmään pitkäksi aikaa.

6 TOIMINNAN SUUNNITTELU- JA MARKKINOINTIOPAS

Opinnäytetyön tuotoksena toteutin Nature Lovers Groupille toiminnan suunnittelu- ja markkinointioppaan. Luonto-Liiton toive opinnäytetyölleni oli avustaa Nature Lovers Groupin toimintaa sen käynnistymisessä. Ryhmä itse toivoi minulta toiminnalleen

jonkinlaista ohjeistusta, jota he voivat käyttää apuna toimintaansa suunnitellessa. Nature Lovers Activity Planner auttaa ryhmää toteuttamaan haluamiaan tapahtumia ja aktiviteetteja. Sen avulla he saavat vinkkejä myös tapahtumien hyvään sosiaalisen median markkinointiin.

Oppaan sisällön kokosin haastatteluissa esille tulleista asioista ja yhdistin nämä teemat omaan tieto- ja kokemuspohjaani aktiviteettien suunnittelusta. Oppaassa on kaksikymmentä sivua ja sen visuaalisen ulkonäön loin Canva-työkalulla. Halusin tehdä oppaasta visuaalisen, jolloin sitä on helpompi ja mukavampi seurata. En halunnut tehdä oppaasta liian virallisen näköistä. Ryhmän toiminta on hyvin vapaamuotoista, ja uskon, että liian viralliseksi tehty opas ei olisi lopulta tarpeeksi houkutteleva ryhmän käyttöön. Opas sisältää osuudet toiminnan suunnitteluun, teeman valitsemiseen ja markkinointiin. Suunnitteluosuudessa on ohjeistus tapahtumien ja aktiviteettien suunnitteluun ja toteutukseen. Ohjeistuksessa käydään visuaalisen toimintaympyrän avulla läpi tapahtuman järjestäminen aina ideasta tapahtuman toteutukseen ja lopulliseen reflektointiin. Teemaosuudessa käydään läpi erilaisia teemoja, joita ryhmä voi hyödyntää toimintansa suunnittelussa. Suurin osa teemoista nousi esille haastattelujen kautta. Oppaaseen valitsemani aiheet olivat teemoja, joita ryhmän toivottiin hyödyntävän toiminnassaan. Osuudessa on teemoja, kuten ”Berries & Mushrooms”, ”Special talents of Nature Lovers” ja ”Workshops”. Jokaisen teeman alle on kerätty ideoita teeman käyttöön niin erilaisissa tapahtumissa, kuin sosiaalisen median julkaisuissa. Markkinointiosuudessa kerrataan vielä vinkkejä sosiaalisen median käyttöön. Siinä kerrotaan esimerkiksi mitä tapahtumien markkinoinnissa kannattaa tuoda esille, ja millaista tietoa Facebook-tapahtumassa tulisi jakaa. Lisäksi osuus sisältää lyhyen ohjeistuksen videoiden käyttöön sosiaalisessa mediassa. Viimeisenä osuutena oppaassa on ”Friends invite is the best advertisement”, jossa kerrataan vielä uudelleen se, miten tärkeää kulttuurien välisten ystävyys-suhteiden hyödyntäminen markkinointia suunnitellessa on.

Oppaan kehittälyvaiheessa pyysin kommentteja tuotoksesta Nature Lovers Groupin aktiiveilta. Sain aktiiveilta ohjeita siihen, mitä he oikeasti kaipaavat tuotokselta, ja millaisista asioista on hyötyä heidän toimintansa kannalta. Kehitin työtä uudelleen näiden toiveiden pohjalta. Välipalautteen mukaan ryhmä koki oppaan toiminnalleen hyödylliseksi jo sen kehittälyvaiheessa. Tuotos otetaan käyttöön ryhmän seuraavas-

sa kokoontumisessa. Tulen esittelemään oppaan ryhmälle ja opastamaan heitä sen käytössä. Opas ei sinällään vaadi perehdytystä, vaan rakensin sen niin, että jokaisen uuden jäsenen on helppo käyttää sitä itsenäisesti. Opas sisältää selkeät ohjeistukset, joita on helppo seurata myös ilman etukäteistä perehtymistä oppaaseen.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Tärkein työstä tehty johtopäätös on se, että Nature Lovers Groupin kaltaisen monikulttuurisen toimintaryhmän on tärkeä houkutella sekä suomalaistaustaisia, että maahanmuuttajataustaisia ihmisiä. Kulttuurien väliset ystävyydet ovat tärkeitä varsinkin maahanmuuttajien kotoutumisen kannalta, mutta ilman järjestettyä toimintaa ystävyydet on vaikeita saavuttaa. Aktiivisena kansalaisena toimiminen on tärkeä osa jokaisen kansalaisen elämää, niin suomalaistaustaisten, kuin maahanmuuttajataustaisten. Aktiivista kansalaisuutta mahdollistavat yhdistykset ja ryhmät voisi toimia kulttuurien välisenä kohtaamispaikkana. Työn tavoitteena oli selvittää, millaisia ovat toimivimmat keinot tavoittaa monikulttuurisesta aktiivisesta kansalaisuudesta kiinnostunut kohderyhmä. Tätä lähdin opinnäytetyössä kartoittamaan yhdessä monikulttuurisen Nature Lovers Groupin kanssa toteutetulla markkinointikokeilulla. Kokeilun kautta todettiin, että ystävän kutsu tai suositus on toimivin keino saada ihmisiä mukaan erilaisiin toimintaryhmiin. Ryhmät ja tapahtumat koettiin vaikeaksi löytää, jos niiden toimijoita ei tunnettu etukäteen, tai jokin ystävä ei ollut suositellut toimintaa.

Markkinointikokeilu toteutettiin lyhyellä aikavälillä, mikä voi osaltaan vaikuttaa tulosten luotettavuuteen. Toisaalta kokeilusta saatiin niin selkeitä tuloksia, että antaa se ainakin suuntaa sille, mitä pidempi kokeilujakso olisi tuottanut. Myös haastattelujen kautta saatiin samoja tuloksia, kuin kokeilun kautta, mikä osaltaan vahvistaa työn tulosten luotettavuutta. Haastattelu toteutettiin osana Luonto-Liiton toimintaa, mikä saattoi osaltaan vaikuttaa haastattelujen kautta saatuun aineistoon. Tämä näkyi tuloksissa niin, että haastattelujen aikana käytyjen keskustelujen teemat koskivat lähinnä luontotoimintaa ja ympäristönsuojelua.

Aloitin opinnäytetyöprosessin maaliskuun 2018 puolivälissä, ja työn aikataulu oli alusta lähtien hyvin nopea. Suunnittelimme ruokatapahtuman ja sen markkinoinnin lyhy-

ellä varoitusajalla. Aineiston keruun kannalta tärkeän haastattelun järjestämisessä oli myös haasteita. Koin, että nopean aikataulun takia on järkevintä tehdä haastattelu jo suunnitellun tapahtuman aikana, jolloin olisimme jo valmiiksi saaneet kerättyä paljon ihmisiä samaan paikkaan. Ennen tapahtumaa oli hyvin epävarmaa, kuinka paljon ihmisiä lopulta saisimme paikalle. Jouduin miettimään varasuunnitelmaa haastattelujen toteuttamiselle, jos tapahtuman aikana olisimme huomanneet, ettei paikalle oltu saatu yhtään ulkopuolista tai uutta ihmistä. Lopulta kuitenkin huomasin huoleni olleen turha. Tapahtumaan osallistui noin kaksikymmentä vierasta, ja haastattelujen kautta saatiin aikaan hyvää keskustelua.

Opinnäytetyöprosessin kautta opin paljon monikulttuurisuudesta suomalaisessa yhteiskunnassa. Huomasin, miten tärkeä rooli kansalaistoiminnalla on maahanmuuttajien kotoutumiseen ja kulttuurien välisen ystävyyden syntymiseen. Toisaalta taas uusien toimintaryhmien löytäminen on haasteellista, jos ystävyysuhteita ryhmän jäseniin ei ole ennestään. Opinnäytetyötä tehdessä opin, että kansalaistoimintaa suunniteltaessa tulee olla kärsivällinen. Yhden tapahtuman kautta ei ole mahdollista saada kymmeniä uusia jäseniä ryhmään, vaan ihmisten aktiivisuus syntyy vähitellen uusien ystävyyksien kautta.

LÄHTEET

Alitolppa-Niitamo, Anne 1993. Kun kulttuurit kohtaavat. Matkaopas maahanmuuttajan kohtaamiseen ja kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen. Keuruu: Kustannusosakeyhtiö Otava.

Amnesty International 2018a. Mitä sananvapaus on? Viitattu 29.4.2018.
<https://www.amnesty.fi/tyomme/teemat/sananvapaus/>

Amnesty International 2018b. Turkki: Poikkeustila lopetettava – pidetään meteliä. Viitattu 19.4.2018. <https://www.amnesty.fi/vetoomukset/turkki-poikkeustila-lopetettava/>

Amnesty International 2018c. Sananvapaus ja ihmisoikeudet Venäjällä. Viitattu 29.4.2018. <https://www.amnesty.fi/tyomme/teemat/sananvapaus-ja-ihmisoikeudet-venajalla/>

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 2005. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 7. painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Euroopan yhteisöjen komissio 2001. Komission tiedonanto. Eurooppalaisen elinikäisen oppimisen alueen toteuttaminen. Viitattu 6.5.2018.
<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2001/FI/1-2001-678-FI-F1-1.Pdf>

Haltia, Anni 2017. Maahanmuuttajataustaiset nuoret aktiivisina kansalaisina. Yhdistystoiminta osallisuuden tukena. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö.

Harju, Aaro 2010. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. 2. painos. Vantaa: Hansaprint Oy.

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2008. Tutki ja kirjoita. 13.-14. painos. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2001. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Kerkkäinen, Heikki. Millaista on suomalainen monikulttuurisuus käytännössä? Viitattu 4.4.2018. <https://www.eirasismille.fi/sisalto/millaista-suomalainen-monikulttuurisuus-k%C3%A4yt%C3%A4nn%C3%B6ss%C3%A4>

Kokeileva Suomi 2018a. Kokeilijan työkalupakki. Viitattu 18.4.2018.
http://kokeilevasuomi.fi/artikkeli/-/asset_publisher/kokeilijan-tyokalupakki

Kokeileva Suomi 2018b. Kokeilut. Kokeileva Suomi. Viitattu 18.4.2018.
<http://kokeilevasuomi.fi/kokeilut>

Kuka on maahanmuuttaja? Viitattu 6.5.2018. <https://www.maahanmuutto.net/7>

Liebkind, Karmela, Haaramo, Juha & Jasinskaja-Lahti Inga 2001. Kannattaa tutustua paremmin. Teoksessa Liebkind, Karmela (toim.) Monikulttuurinen Suomi. Etniset suhteet tutkimuksen valossa. 2.painos. Tampere: Tammer-Paino Oy

Leemann, Lars, Kuusio, Hannamaria & Hämäläinen Riitta-Maija 2015. Sosiaalinen osallisuus. Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke (Sokra). Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 18.4.2018.
https://thl.fi/documents/966696/3775621/Tietopaketti_Sosiaalinen_Osallisuus.pdf/4bc56a65-8eb2-41c3-87b8-0cd963a2c600

- Luonto-Liitto 2017. Muutos lähtee pienestä. Toimintasuunnitelma 2018.
- Luonto-Liitto 2018a. Luonto-Liitto. Viitattu 24.4.2018. <http://www.luontoliitto.fi/footer-info/luontoliitto>
- Luonto-Liitto 2018b. Piirit. Viitattu 24.4.2018. <http://www.luontoliitto.fi/toiminta/piirit>
- Luonto-Liitto 2018c. Toimintakertomus. Viitattu 24.4.2018. <http://www.luontoliitto.fi/luontoliitto/toimintakertomus>
- Luonto-Liitto 2018d. Luonto-Liiton ympäristöohjelma vuosille 2015-2018. Viitattu 11.4.2018. <http://www.luontoliitto.fi/luontoliitto/LuontoLiitonympristohjelma20152018.pdf>
- Luonto-Liitto 2018e. Toimintaryhmät. Viitattu 23.4.2018. <http://www.luontoliitto.fi/toiminta/toimintaryhmat>
- Mohsen, Zakeri 2007. Realistinen kanta kotoutumisessa on osaaminen. Teoksessa Zakeri, Mohsen & Tuunainen, Minna (toim.) Osaamisen poluilla – maahanmuuttajien yhdistystoiminnan problematiikkaa. Helsinki: Paintmedia, 69-95.
- Nielsen 2013. Every breakthrough product needs an audience. Find yours in all corners of the world. Viitattu 5.5.2018. <http://www.nielsen.com/content/dam/corporate/au/en/NielsenGlobalNewProductsReportFINAL.pdf>
- Niemelä, Seppo 2018. Näkemyksiä. Aktiivisen kansalaisuuden perusaineksia. Viitattu 29.4.2018. https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/51756/KY2012-1_NakemyksiaNiemela.pdf?sequence=1
- Poskela, Jamo, Kutinlahti, Pirjo, Hanhike, Tiina, Martikainen, Mikko & Urjankngas, Hanna-Maria 2015. Kokeileva kehittäminen. Viitattu 27.4.2018. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75056/TEMrap_67_2015_web_18112015.pdf?sequence=1
- Pyykkönen, Miikka 2003. Integraatio ja maahanmuuttajien yhdistystoiminta. Teoksessa Hänninen, Sakari, Kangas, Anita & Siisiäinen, Martti (toim.) Mitä yhdistykset välittävät. Tutkimuskohteena kolmas sektori. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy, 89-120.
- Pyykkönen, Miikka 2007. Monikulttuurisuus Suomalaisten nuorisjärjestöjen toiminnassa. Viitattu 17.4.2018. <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/jarjesto.pdf>
- Rouvinen-Wilenius, Päivi 2014. Kohti osallisuutta – mikä estää, mikä mahdollistaa. Teoksessa Jämsén, Arja & Pyykkönen, Anne (toim.) Osallisuuden jäljillä. Saarijärvi: Saarijärvi offset.
- Ryynänen, Aimo 2002. Kokeilusta käytännöksi – osallisuushankkeen selonteon taustaraportti. Helsinki: Art-Print Oy.
- Räty, Minttu 2002. Maahanmuuttaja asiakkaana. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Salminen, Kerstin & Poutanen, Päivi 1996. Kulttuurikompassi. Helsinki: Oy Edita Ab.
- Saloniemi, Kirsi 2011. Aktiivinen kansalaisuus ja avoimet oppimisympäristöt tulevaisuudessa. Aktiivi-hankkeen ennakointiraportti. Viitattu 29.4.2018. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/54481/saloniemi%20B%203%202011.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Seppänen, Katri 2010. Selvitys Keski-Suomen maahanmuuttaja-yhdistyksistä. Viitattu 18.4.2018.

https://www.jarjestohautomo.fi/@Bin/417989/Selvitys+maahanmuuttajayhdistyksist%C3%A4+Keski-Suomessa_internetsivuille.pdf

Sisäministeriö 2018. Pakolainen pakenee vainoa kotimaassaan. Viitattu 29.4.2018.

<http://intermin.fi/maahanmuutto/turvapaikanhakijat-ja-pakolaiset>

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos 2017. Nuorten syrjäytyminen. Viitattu 17.4.2018.

https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/nuorten-syrjaytyminen

Tilastokeskus 2018a. Maahanmuuttajat väestössä. Viitattu 6.5.2018.

<https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html>

Tilastokeskus 2018b. Vieraskieliset. Viitattu 16.4.2018.

<http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/vieraskieliset.html>

Tilastokeskus 2018c. Ulkomaalaistaustaiset. Viitattu 16.4.2018.

<http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/ulkomaalaistaustaiset.html>

Työ- ja elinkeinoministeriö 2012. Valtion kotouttamisohjelma. Hallituksen painopisteet vuosille 2012-2015. Viitattu 4.5.2018.

<https://tem.fi/documents/1410877/3342347/Valtion+kotuttamisohjelma+21092012.pdf>

Työ- ja elinkeinoministeriö 2018. Valtion kotouttamisohjelma vuosille 2016-2019. Viitattu 4.5.2018.

<https://tem.fi/documents/1410877/3506436/Valtion+kotouttamisohjelma+vuosille+2016-2019.pdf>

